

Toimintakertomus 2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Helsinki

Sisällys

Toimialajohtajan katsaus	6
Toimialan kolmesta sitovasta tavoitteesta toteutui kaksi	10
Uusi strategiakausi 2021-2025 käynnistyi syyskuussa	13
Ympäristötavoitteet ja -toimet	16
Palvelutoiminnan toteutuminen	18
Kirjasto	18
Kulttuuri	22
Liikunta	33
Nuoriso	36
Hallinto	42
Talouskatsaus	46
Käyttötalous	46
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sen jaostot	49

Arvot

Osallisuus
Vaikuttavuus
Yhdenvertaisuus

Kulttuuri ja vapaa-aika

Toiminta-ajatus

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta.

Toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Toimiala huolehtii kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvistä viranomais-tehtävistä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 2021

Toimialajohtaja Tommi Laitio

Kirjasto

Kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vääntinen

- Aluekirjastopalvelut
- Keskustakirjasto Oodi
- Kirjastoverkon yhteiset palvelut
- Valtakunnalliset kehittämisspalvelut

Kulttuuri

Kulttuurijohtaja
Mari Männistö

- HAM Helsingin taidemuseo
- Kaupunginmuseo
- Kaupunginorkesteri
- Kulttuurikeskukset
- Kulttuurin edistäminen

Liikunta

Liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

- Liikuntaan aktivointi
- Liikuntapaikat
- Ulkoilupalvelut

Nuoriso

Nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

- Itäinen nuorisotyö
- Läntinen nuorisotyö
- Pohjoinen nuorisotyö

Hallinto

Hallintojohtaja Kirsti Laine-Hendolin

Hallinto-
palvelut

Henkilöstö-
palvelut

Kehittämisen- ja
digitalisaatio-
palvelut

Talous- ja
suunnittelu-
palvelut

Viestinän ja
markkinointi-
palvelut

Toimialajohtajan katsaus

Toimialan vuosi oli usealla mittarilla tarkastellen onnistunut

Koko kalenterivuosi oli koronapandemian värittävä. Alkuvuoden ajan toimialan toimipisteet olivat pitkälti suljettuina tai avoinna vain osittain. Koronatilanteesta johtuen alkuvuodesta noin 200 toimialan työntekijää siirtyi väliaikaisesti työskentelemään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle sekä sosiaali- ja terveystoimialalle. He tekivät avustavia tehtäviä esimerkiksi päiväkodeissa, tartunnanjäljityksessä ja rokotuspisteissä. Kesää kohden rajoituksia lievennettiin, kun taas loppuvuodesta rajoituksia jälleen kiristettiin koronatilanteen heikennyttä.

Talouden ja toiminnan suunnittelu vuodelle 2021 tehtiin kaupunkiyhteisen linjauksen mukaisesti normaalitilannetta ajatellen. Toisin sanoen koronapandemian vaikutuksiin sopeuduttiin vuoden aikana. Jo toimialan ensimmäisessä talousarvion toteutumisennusteessa huomautettiin, että toimialan suorite- ja tulotavoitteet eivät tule täyttymään, eikä kate tavoite näin ollen toteutumaan. Toimialan suoritteet ovat kävijämäärätavoitteita ja tulot kertyvät pitkälti osallistumis- ja käyntimaksuista, joita ei luonnollisesti voitu kerryttää toimipisteisiin kohdistuneiden rajoitusten ja osittaisten sulkemisten johdosta. Ensimmäisen ennusteen perusteella kaupunginvaltuusto myönsi toimialalle poikkeuksellisesti jo kesäkuussa katteen alitusoikeuden, joka koostui osin helpotuksesta tulotavoitteeseen

ja osin järjestötoimijoille myönnettävistä lisäavustusmäärärahoista menopuolella.

”Toimialan taloutta hoidettiin vastuullisesti.”

Kaupunginvaltuuston kesäkuinen päätös loi toimialalle riittävän turvallisen pohjan sille, että palveluja ja toimintaa voitiin suunnitella loppuvuodelle täysipainoisesti riippumatta taloudellisista haasteista. Toimialan tärkein tehtävä myös poikkeusvuotena oli tuottaa helsinkiläisille hyvän ja merkityksellisen elämän kokemuksia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluissa. Tapahtumia, kursseja ja erilaisia kohtaamisia pyrittiin tarjoamaan niin paljon kuin se rajoitusten puitteissa oli mahdollista. Tämä osaltaan tuki koko kaupungin koronatoipumisen edellytyksiä.

Toimialan taloutta hoidettiin vastuullisesti. Tilinpäätöksen tiedot osoittavat, että toimiala onnistui osuvilla johtamistoimenpiteillä kuroma ensimmäisen ennusteen tietoja huomattavasti paremman tuloksen. Kate oli lopulta vain 3,9 miljoonaa heikompi verrattuna

Kuva: Maarit Hohteri

Hallintojohtaja Kirsti Laine-Hendolin toimi toimialajohtajan sijaisena tammikuussa 2022.

alkuperäiseen talousarvioon, vaikka valtuusto oikeutti toimialan 7,7 miljoonaa euroa heikompaan katteeseen.

Toimialan vuosikelloon sidotut prosessit eli perusta talouden, toiminnan sekä henkilöstöjohtamisen suunnittelulle sekä kuluvan vuoden tavoitteiden toteutumisen seurannalle ovat vakiintuneet. Osin tästäkin syystä organisoituminen haastavien tilanteiden hoitamiseen on koettu toimialalla onnistuneeksi. Pandemian johdosta toimiala oli korotetussa johtamisvalmiudessa koko vuoden. Käytännössä tämä näkyi siinä, että toimialalla

kokoontui säännöllisesti erillinen Koronakoordinaatioryhmä, jonka tehtävänä oli sovittaa yhteen toimialan toimenpiteitä ja huolehtia koronatilanteeseen liittyvistä keskitetyistä linjauksista. Koronakoordinaatioryhmä kokoontui vuoden aikana 40 kertaa.

Keväällä 2021 toimialan edustajat osallistuivat laajasti uuden kaupunkistrategian tietopohjan valmisteluun. Työssä tunnistettiin etenkin ulkoisen toimintaympäristön muutosilmiöitä ja niihin liittyviä haasteita, mutta myös sisäisen toimintaympäristön kehittämisen tarpeita. Uusi valtuusto aloitti elokuussa ja päätti Helsingin Kasvun paikka-kaupunkistrategiasta lokakuussa 2021. Kaupunkistrategiaan muodostui toimialalla välittömästi vahva omistajuuden tunne, sillä toimialalle tärkeitä asioita nousi strategian painotuksissa esiin merkittävästi.

Vuonna 2021 toimialalla valmisteltiin palvelustrategisia linjauksia, joissa jokainen palvelukokonaisuus täsmensi omat perustehtävänsä sekä sen, mitä näistä tehtävistä toimiala järjestää itse, mitä se hankkii kumppaneilta, minkälaista toimintaa se avustaa ja mitkä toiminnot puolestaan eivät lukeudu toimialan tehtäviin lainkaan. Palvelustrategiahanke huipentui loppuvuodesta, kun uusi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti jokaisen palvelukokonaisuuden palvelustrategiat ja toimialan avustamisen periaatteet. Palvelustrategiset linjaukset ovat erinomainen selkeytys nykytilanteesta suhteessa ekosysteemiin sekä selkänöja tulevalle päätöksenteolle.

Toinen koronavuosi oli koko toimialan henkilöstölle ja esihenkilöille raskas. Raskaus tuli esille pitkän vuotta ja se konkretisoitui Helsingin kaupungin työhyvinvointimittauksessa, Fiilarissa, loppuvuodesta 2021. Sen mukaan omalle työhyvinvoinnille annettiin melko heikkoja arvosanoja. Toimialan

työntekijät ovat siis kokeneet palautumisensa heikentyneen ja negatiivisen stressin lisääntyneen. Henkilöstöä ja esihenkilöitä kuormitti jatkuvasti muuttuva koronatilanne sekä etenkin koronaan liittyvien rajoitusten aiheuttamat muutokset toimipisteissä. Kuvaavaa on, että toimialajohtajan päätöksiä, joilla linjattiin toimialaa koskevista rajoituksista ja niiden soveltamisesta, tehtiin 15 kappaletta, eli useammin kuin kerran kuussa. Muutosten hallintaa tuettiin toimialalla keskitetysti esimerkiksi viestinnällisin keinoin. Vuoden 2021 aikana jatkettiin viikoittaisia Teams-esihenkilöpuheluita ja näin ylläpidettiin hyvää tiedonkulkua ja dialogia ylimmän johdon ja eri esihenkilöportaiden välillä. Lisäksi toimialajohtaja informoi koko henkilöstöä ajankohtaiskirjeessään viikoittain.

Työhyvinvoinnin kannalta merkittävä seikka oli toimisto- ja asiantuntijatyöntekijöiden jatkuva etätyö, joka etäännytti työyhteisöjä toisistaan ja vähensi ihmisten välisiä luontaisen vuorovaikutuksen mahdollisuuksia. Henkilöstön työhyvinvointia tuettiin toimialan työhyvinvointisuunnitelman toimenpitein sekä osoitamalla erityistä tukea tarvitseville työyhteisöille räätälöityjä asiantuntijapalveluita.

Koronapoikkeusvuodesta riippumatta toimialan vuosi oli usealla mittarilla tarkastellen onnistunut. Poikkeustilanteessa oltiin sopeutuvia, asetettuja tavoitteita saavutettiin laajasti, ja henkilöstömme tuotti asiakkaille ja kumppaneille lukuisia hyvän elämän kokemuksia. Isoin ja samalla nöyryin kiitos vuodesta 2021 kuuluu koko toimialan tärkeimmälle voimavaralle, eli toimialan henkilöstölle, joka tekee työtään suurella sydämellä ja sitoutuneesti. Kiitos jokaiselle!

Kirsti Laine-Hendolin

Vs. toimialajohtaja tammikuussa 2022

”Palvelustrategiset linjaukset ovat sekä erinomainen selkeytys nykytilanteesta suhteessa ekosysteemiin että selkänöja tulevalle päätöksenteolle.”

Vuosi 2021 pähkinänkuoressa

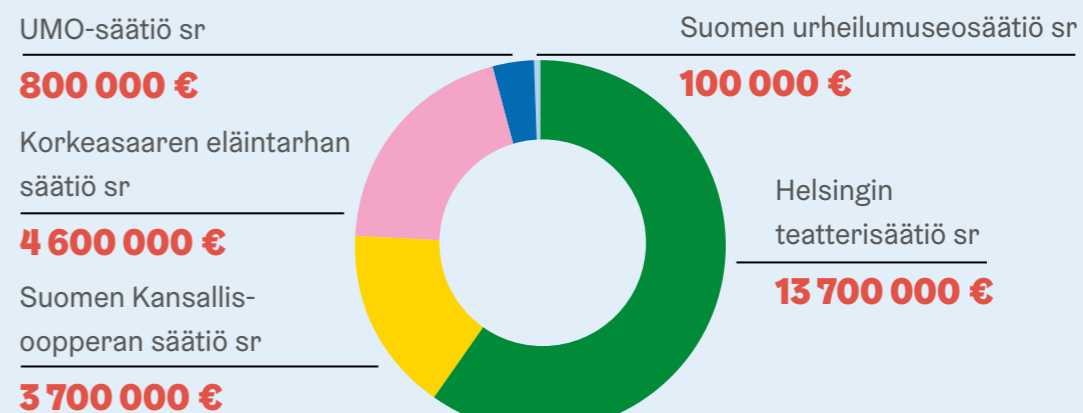
Toimialan tulos

Tulot	29,6 miljoonaa euroa
Menot	229,90 miljoonaa euroa
Kate	-200,3 miljoonaa euroa

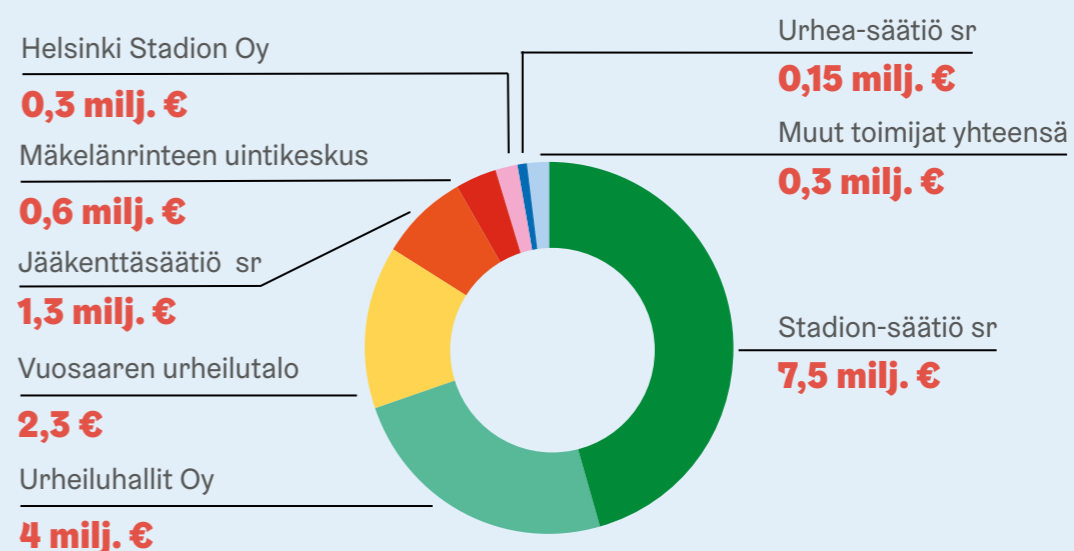
Tulos palveluittain, 1 000 €

	Tulot	Menot
Kirjasto	3 791	-40 334
Kulttuuri	5 953	-60 372
Liikunta	14 656	-74 505
Nuoriso	3 519	-31 360

Kulttuurin laitosavustukset yhteensä 22,9 miljoonaa euroa

Liikunnan laitosavustukset yhteensä 16,5 milj. euroa

Toimialan kolmesta sitovasta tavoitteesta toteutui kaksi

Toimialalla oli vuonna 2021 kolme sitovaa tavoitetta. Niillä tähdättiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, palvelujen parempaan tavoitettavuuteen, kumppanuuksiin ja palvelutoiminnan parempaan laatuun.

Tavoitteet olivat:

- palveluja parannetaan asiakaskokemuksen perusteella
- koko kaupunki on oppimisen, kulttuuristen kohtaamisten, tekemisen ja kansalais-toiminnan paikka
- Helsingissä on houkuttelevaa ja helppoa lähteä liikkeelle

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

“Palveluja parannetaan asiakaskokemuksen perusteella” – tavoite ei toteutunut

Tavoitteena oli laatia konkreettiset kuvaukset palvelujen tuottamisen strategiasta ennen valtuustokauden 2017–2021 loppua sekä luoda yhteiset avustamisen ja palvelutuotannon hankinnan käytännöt. Tavoite ei toteutunut.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti ilta-koulussaan 4.5.2021 muuttaa aikataulua niin, että palvelukokonaisuuksien kuvausten tuli olla valmiina vuoden 2021 aikana.

Vaikka tavoitetta ei saavutettu määräajassa, päätökset palvelustrategioista tehtiin lautakunnassa talousarviovuoden aikana marras-joulukuussa. Hankintojen käytännöt muotoiltiin Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon suunnitteluperiaat-

teiden mukaan palvelukokonaisuuksien palvelustrategioissa. Käytäntöjä linjaavat hankintalaki sekä Helsingin kaupungin hankintaohjeistus.

“Koko kaupunki on oppimisen, kulttuuristen kohtaamisten, tekemisen ja kansalaistoiminnan paikka” – tavoite toteutui

Tavoitteena oli, että lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan ja lisätään kohdennettua viestintää harrastusmahdollisuuksista. Tavoite toteutui, toimenpiteiden toteutumisaste oli 100 %.

Harrastamisen Suomen mallia toteutettiin yhdessä muiden toimialojen, järjestöjen ja yksityisten toimijoiden kanssa. Maksuttomat harrastukset perustuivat lasten ja nuorten toiveisiin.

Harrastamisen mallissa keskityttiin Helsingin kaupungin omiin peruskouluihin. Mukana olivat kaikki suomen- ja ruotsinkieliset perusopetuksen koulut sekä erityiskoulut. Harrastuksia järjestettiin 147 toimipisteessä kouluajan jälkeen.

Harrastusmahdollisuuksista viestittiin monikanavaisesti lapsille ja nuorille, heidän huoltajilleen ja opettajille. Yhdenvertaisuus huomioitiin viestinnässä ja tuotettiin monikielistä materiaalia koulujen yksilöllisiin tarpeisiin. Kaupungin omien viestintätoimenpiteiden lisäksi harrastuksia

järjestävät tahot markkinoivat harrastuksia omissa viestintäkanavissaan.

“Helsingissä on houkuttelevaa ja helppoa lähteä liikkeelle” – tavoite toteutui

Tavoitteena oli vahvistaa ikäihmisten hyvinvointia ja toimintakykyä parantamalla mahdollisuuksia liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön. Tavoite toteutui, toimenpiteiden toteutumisaste oli 100 %. Ikäihmisten liikkumista tukemaan toteutettiin monikärkinen viestintäkampanja. Palvelutoripilotti toteutettiin yhdessä muiden toimialojen, järjestöjen ja yritysten kanssa.

Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksien lisäämiseksi selvitettiin toimialan kaveritoiminnan tila ja luotiin toimintamallit kaveritoiminnalle.

Ikääntyneille kohdennettuja etäpalveluja tarjottiin kulttuuri-, liikunta- ja kirjastopalveluissa. Ikääntyneiden liikkumista edistävä yritysrahoitus toteutettiin yhteistyössä kanslian kanssa ja valtionperintörahoja suunnattiin avustushaussa digitaalisten ratkaisujen löytämiseksi iäkkäiden ihmisen kulttuuritoiminnan edistämiseen.

Uusi strategiakausi 2021-2025 käynnistyi syyskuussa

Syyskuussa 2021 päättyi Helsingin kaupungin strategiakausi 2017–2021 ja uusi, vuosien 2021–2025 strategiakausi käynnistyi. Vuoden aikana tehtiin laajasti strategiakauden vaihdokseen liittyvää valmistelua. Keväällä osallistuttiin kaupunkiyhteisesti “Maailman toimivin kaupunki” -kaupunkistrategian toimeenpanon arviointiin sekä valmisteltiin tulevan “Kasvun paikka” -strategian tietopohjaa. Loppuvuodesta toteutettiin laajat uuden kaupunkistrategian osallistavat työyhteisökäsittelyt.

“Maailman toimivin kaupunki” -strategia rakentui viidestä päätavoitteesta, jotka olivat

- maailman toimivin kaupunki
- kestävän kasvun turvaaminen
- uudistuvat palvelut
- vastuullinen taloudenpito
- Helsingin edunvalvonnan vahvistaminen

Toimialan koko strategiakautta 2017–2021 koskevan arvioinnin mukaan “Maailman toimivin kaupunki” -kaupunkistrategialla pystyttiin parantamaan asiakaskokemusta. Parempaan asiakaskokemukseen päästiin ottamalla esimerkiksi käyttöön uusia asiakaskokemuksen edistämiseen tähtääviä menetelmiä. Tällaisia ovat NPS-suositeluindeksi sekä kaupunkilaisprofiilit.

Kaupunkilaisten osallistamista hyödynnettiin laajasti palvelu- ja tilasuunnittelussa, mm. keskustakirjasto Oodin sekä Hertsin kirjaston ja nuorisotalon suunnitteluvaiheessa. Toimialan palvelujen

digitalisaatiota edistettiin kaudella voimakkaasti, ja digitalisaation edistämiseksi toimialalla toimi digitaalisen palvelukehityksen kehittäjäyhteisö Ratkaisutoimisto. Palveluita digitalisoitiin nopeutuvalla tahdilla, mm. digitoimalla venepaikkava- rausta, uudistamalla verkkosivuja ja tuomalla toimialan tapahtumia helpommin löydettäväksi. Toimialan tilat tulivat [Varaamo.hel.fi](https://varaamo.hel.fi):n kehittämistyön seurauksena aiempaa paremmin kansalaisten saavutettaviksi.

Strategian edistämisessä haasteena oli, että yhdenvertaisen osallisuuden toimenpiteitä pystyttiin edistämään vain pistemäisesti, eikä asiakastiedon ja palautteiden hyödyntäminen osana palvelukehitystä ole vielä systemaattista.

“Kestävän kasvun turvaaminen” -kokonaisuudessa mainittiin tavoitteeksi keskustakirjasto Oodin avaaminen vuonna 2019. Tämä toteutui tavoitteen mukaisesti lähikirjastoja vaarantamatta. Samalla myös koko kirjastopalveluja uudistettiin rohkeasti esimerkiksi hyödyntämällä itseohjautuvuutta työ-

mallina. Sateenkaarikirjallisuuden hyllyt avautuivat kaudella jo yli kymmenessä kirjastossa.

Nuorisotyön vaikuttavuutta kehitettiin laajentamalla etsivää ja jalkautuvaa nuorisotyötä ja ottamalla käyttöön tietoperustainen positiivisen erityiskohtelun tietomalli osana palvelusuunnittelua.

Taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta parannettiin erilaisin hankkein, mm. Kulttuurin kummit -yhteistyöhankkeella sekä monialaisin, ikääntyneiden kulttuurioikeuksia kehittävin toimenpitein yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa. Valtionperintörahoja kohdennettiin uudella tavalla ikääntyneiden kulttuuripalvelujen toteuttamiseen. Haasteena kestävän kasvun kokonaisuuden edistämiseksi oli syrjäytymistä ehkäisevien toimenpiteiden sirpaleisuus, tilojen kansalaiskäyttöön avaamisen hitaus sekä harrastamisen edistämiseen liittyvien yhteistyörakenteiden jäsentymättömyys.

Osana ”Uudistuvat palvelut” -kokonaisuutta edistettiin palkittua Liikkumisohjelmaa. Ohjelmassa kehitettiin laajasti yhteistyörakenteita sekä liikku- misen edistämisen tietopohjaa. Merellisen Helsingin yhteistyörakenteet kehittyivät, ja toimiala teki useita kehittämistoimenpiteitä merellisen saavutettavuuden parantamiseksi, mm. uudistamalla laiturirakenteita. Toimiala järjesti vuonna 2021 ensimmäisen Helsinki Biennaalin Vallisaaressa.

Toimialan nopea uudistumiskyky näkyi koronapandemian aikana, mm. palvelujen jatkuvana uudelleenmuotoiluna koronaturvalliseksi sekä toteuttamalla Helsinki-apu -toimintamalli yhdessä kumppaneiden kanssa. Koronapandemia aiheutti kuitenkin laajasti haasteita toimialan kumppaneiden toimintaan, ja tulee kestävään vuosia ennen kuin toimialan ekosysteemi palautuu koronaa edeltävälle tasolle. Haasteena ”Uudistuvien palvelujen” kokonaisuuden edistymisessä oli ilmastonmuutosta torjuvien toimenpiteiden hajanaisuus.

”Vastuullisen taloudenpidon” kokonaisuudessa onnistumisena oli jatkuva positiivinen tulokehitys aina koronapandemiaan asti. Toimialan henkilöstökokemus kehittyi henkilöstökyselyiden perusteella positiivisesti ja valmentavan johtamisen erilaisia toimintamalleja otettiin laajasti käyttöön. Haasteena kokonaisuudessa oli esihenkilötyön kuormittuminen, jota koronapandemia osaltaan vielä vahvisti. Koronapandemia aiheutti pudotuksen tulotasoissa, käyntikerroissa sekä kasvatti kumppaneiden tuen tarvetta.

Strategiakaudella on yhdessä kumppaneiden kanssa selvitetty edellytyksiä perustaa Helsinkiin uusi, kansainvälisesti korkeatasoinen arkkitehtuuri- ja designmuseo. Uuden museon hankeorganisaatio aloitti toimintansa vuoden 2021 alussa. Kaupungin taidemuseo HAMin uuden organisoitumisen selvitys valmistui lokakuussa 2019. Jätkäsaaren Bunkkerin toteuttamiseen on varauduttu investointiohjelmassa vuokrahankeena, mutta hankkeen valitusprosessien käsittely on vielä kesken. Hanasaaren voimalaitoksen hyödyntämistä kulttuuri- ja vapaa-aikakäyttöön selvitettiin.

Strategian edistämiseksi toimialan palveluita kehitettiin lukuisin ohjelmin ja suunnitelmin. Keskeisiä toimialan palvelujen kannalta olivat mm. Liikkumisohjelman, Merellisen strategian ja Mukana-ohjelman edistäminen. Kaupunkiyhteisen digitalisaatio-ohjelman toteutuksessa on tehty tiivistä yhteistyötä kaupunginkanslian kanssa, mm. [Varaamo.hel.fi](https://varaamo.hel.fi) -palvelun ja [Tapahtumat.hel.fi](https://tapahtumat.hel.fi) -palvelun ja sen taustajärjestelmien kehittämisessä sekä erilaisissa tiedolla johtamisen ja MyData-kyvykkyyden edistämisen hankkeissa sekä infonäyttöjärjestelmän uudistamisessa. Toimiala vastaa kaupunkiyhteisestä tilojen asukaskäytön hallintamallin toimeenpanosta. Strategiakaudella valmistui itsenäisen työryhmän valmisteleva Helsingin taide- ja kulttuurivisio ja se luovutettiin kaupungille 18.8.2020. Kauden aikana myönnettiin

toimialan toimintaan liittyen useita kansainvälisiä palkintoja ja tunnustuksia ja vastaanottajina olivat mm. keskustakirjasto Oodi, Liikkumisohjelma sekä kaupunginmuseo.

”Kasvun paikka” - uusi kaupunki- strategia vuosiksi 2021–2025

Loppuvuonna 2021 Helsingille asetettiin uusi kaupunkistrategia Kasvun paikka. Strategian merkitystä toimialan toiminnalle pohdittiin erityi-

sesti osana vuoden 2022 talousarvion laatimista. Lisäksi työyhteisökäsittelyssä pohdittiin kaupunki- strategian toimialalle keskeisimpiä kohtia. Uuden strategian 13 teemasta toiminnan kannalta tärkeiksi tunnistettiin mm. teemat ”Taide ja kulttuuri ovat hyvän elämän mahdollistajia”, ”Helsinkiiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat” sekä ”Toimiva ja kaunis kaupunki”. ”Kasvun paikka” -strategiaa tehdään todeksi tulevina vuosina ja se on kaiken toimialan suunnittelun lähtökohta.

Ympäristötavoitteet ja toimet

Toimiala sopeuttaa toimintaansa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Yhtenä tavoitteena on energiansäästö, johon tähdättiin lämmitys- ja talotekniikkaa ja vedenkäsittelylaitteistoja parantamalla, ulkoalueiden ja kiinteistöjen valaistusta uusimalla sekä vaihtamalla koneita ja laitteita energiatehokkaammiksi. Lisäksi selvitettiin mahdollisuuksia vaihtoehtoisten energiamuotojen käyttämiseksi.

Kestävien liikkumismuotojen käyttöä edistettiin parantamalla jalankulun ja pyöräilyn mahdollisuuksia, sekä jatkamalla sähköautoille varattujen asiakaspysäköintipaikkojen latausinfraan toteuttamista. Uutta kalustoa hankittaessa huomiota

kiinnitettiin erityisesti vastuullisuuteen ja koneiden ympäristöystävällisyyteen, joten hankinta kohdistui sähkökäyttöisiin ja aiempaa vähäpäästöisempiin työkoneisiin.

Luonnon monimuotoisuus ja luonnonsuojelunäkökulma huomioitiin osallistamalla Helsingin luonnon monimuotoisuusohjelman laadintaan. Haitallisten vieraslajien poistoa ja torjuntatoimenpiteitä toteutettiin useilla ulkoilusaarilla, ranta- ja liikunta-alueilla sekä Rastilan leirintäalueella.

Ranta-alueita siivottiin siivoustalkoissa ja 360 erilaisen hankkeen avulla. Toimialan henkilöstöä osallistui myös luonnonsuojelualueiden ja suojeltujen luontotyyppien hoitotöihin.

Toimialan yksiköt edistivät kierto- ja jakamistaloutta kalusteiden, koneiden ja laitteiden kierrätystä ja uudelleenkäyttöä tehostamalla ja osallistamalla rakentamisen maa-ainesten ja materiaalien kiertotaloustoimintahankkeisiin.

Kaupunginkirjasto laajensi ja monipuolisti vuoden aikana esine- ja tavaralainastoimintaansa.

Ympäristötietoisuus on toimialalla edelleen kasvanut. Lähes kaikilla palveluilla ja palvelukokonaisuuksilla on ympäristöjärjestelmä ja -ohjelma, toimialalla on yli sata ekotukihenkilöä ja henkilökunnalle on suunnattu koulutuksia ja tietoiskuja ympäristöasioista. Kaupunginkirjasto on omistajana valtakunnallisessa Kirjastojen ympäristötietoisuus 2020-luvulle -hankkeessa.

Etenkin nuorisopalvelut ja kirjasto mutta myös muut palvelut ovat järjestäneet ympäristöaiheista toimintaa, tapahtumia, näyttelyitä, kampanjoita ja tiedotusta yhdessä muiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Palvelu- toiminnan toteutuminen

Palveluja tuotettiin kaupunkilaisille kaupunkistrategian, toimialan tavoitteiden ja palvelukokonaisuuksien omien palvelustrategioiden viitoittamana. Koronapandemia hankaloitti edelleen toimintaa, joten asiakkaat hyödynsivät etenkin verkossa ja ulkotiloissa olevia palveluita. Yksi vuoden merkittävimmistä onnistumisista oli Helsinki Biennaali Vallisaarella.

Kirjasto: Korona vauhditti kirjasto-asiointin digiloikkaa

Helsingin kaupunginkirjasto sopeutti vuoden mittaan palvelujaan joustavasti vaihteleviin koronarajoituksiin ja saavutti lähes kaikki kirjaston omaan tuloskorttiin kirjatut tavoitteet.

Vaikka käyntimäärissä jäätin jälkeen vuositavoitteesta, fyysisiä lainoja kirjattiin lähes yhtä paljon kuin huippuvuonna 2019, jolloin keskustakirjasto Oodi avattiin. Samalla kirjaston digitaalisten aineistojen eli e-kirjaston käyttö jatkoi jyrkkää kasvuaan, ja digitaalisiin aineistohankintoihin lisättiin määrärahoja suunnitellusti.

Myös kaupunginkirjaston vetämä valtakunnallinen digimedianhanke saavutti tavoitteensa ja sai

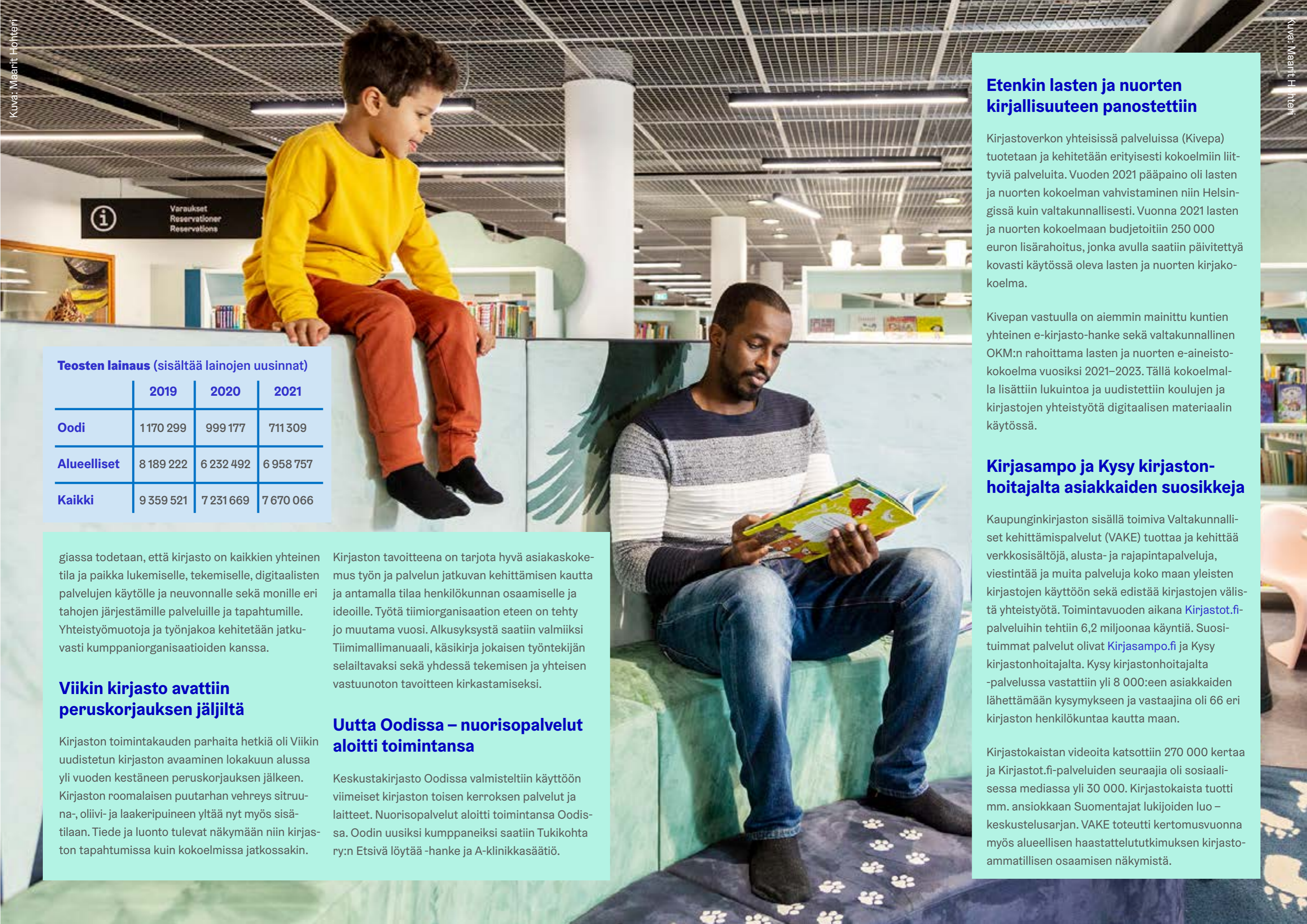
Kuva: Maarit Höhter

jatkorahoituksen opetus- ja kulttuuriministeriöltä (OKM) Suomen kuntien yhteisen e-kirjaston rakentamiseksi. Hankkeen tavoitteena on lisätä yhdenvertaista ja nykyistä helpompaa pääsyä digitaalisiin aineistoihin kaikkialla Suomessa. Myös kirjaston koordinoima valtakunnallinen ympäristötietoisuushanke eteni lähes suunnitellusti ja sisälsi myös kansainvälistä yhteistyötä. Tuloskortin tavoitteista vuodelle 2022 siirtyi [Helmet.fi](#)-verkkokirjaston uudistaminen sekä kirjaston neuvonta- ja tietopalvelutyön työmuotojen päivittäminen.

Yhteistyötä korostava palvelustrategia valmistui

Kaupunginkirjaston uusi palvelustrategia valmistui, ja siinä nostettiin esiin sellaisia kirjaston tehtäviä, joiden järjestämisessä kirjasto tekee yhteistyötä muiden tahojen kanssa. Palvelustrate-

		2021	2020	2019
Kirjastokäynnit	Oodi	856 108	1 228 020	3 105 966
	Alueelliset kirjastopalvelut	3 531 975	3 968 766	5 969 494
Kaikki		4 388 083	5 196 786	9 075 460
Verkkokäynnit		15 590 416	16 915 068	14 107 107

Teosten lainaus (sisältää lainojen uusinnat)

	2019	2020	2021
Oodi	1 170 299	999 177	711 309
Alueelliset	8 189 222	6 232 492	6 958 757
Kaikki	9 359 521	7 231 669	7 670 066

giassa todetaan, että kirjasto on kaikkien yhteinen tila ja paikka lukemiselle, tekemiselle, digitaalisten palvelujen käytölle ja neuvonnalle sekä monille eri tahojen järjestämille palveluille ja tapahtumille. Yhteistyömuotoja ja työnjakoa kehitetään jatkuvasti kumppaniorganisaatioiden kanssa.

Viikin kirjasto avattiin peruskorjauksen jäljiltä

Kirjaston toimintakauden parhaita hetkiä oli Viikin uudistetun kirjaston avaaminen lokakuun alussa yli vuoden kestäneen peruskorjauksen jälkeen. Kirjaston roomalaisen puutarhan vehreys sitruuna-, oliivi- ja laakeripuineen yltää nyt myös sisätilaan. Tiede ja luonto tulevat näkyään niin kirjaston tapahtumissa kuin kokoelmissa jatkossakin.

Kirjaston tavoitteena on tarjota hyvä asiakaskokemus työn ja palvelun jatkuvan kehittämisen kautta ja antamalla tilaa henkilökunnan osaamiselle ja ideoille. Työtä tiimiorganisaation eteen on tehty jo muutama vuosi. Alkusyksystä saatiin valmiiksi Tiimimallimanageri, käsikirja jokaisen työntekijän selailtavaksi sekä yhdessä tekemisen ja yhteisen vastuunoton tavoitteen kirkastamiseksi.

Uutta Oodissa – nuorisopalvelut aloitti toimintansa

Keskustakirjasto Oodissa valmisteltiin käyttöön viimeiset kirjaston toisen kerroksen palvelut ja laitteet. Nuorisopalvelut aloitti toimintansa Oodissa. Oodin uusiksi kumppaneiksi saatiin Tukikohta ry:n Etsivä löytää -hanke ja A-klinikkasäätiö.

Etenkin lasten ja nuorten kirjallisuuteen panostettiin

Kirjastoverkon yhteisissä palveluissa (Kivepa) tuotetaan ja kehitetään erityisesti kokoelmiin liittyviä palveluita. Vuoden 2021 pääpaino oli lasten ja nuorten kokoelman vahvistaminen niin Helsingissä kuin valtakunnallisesti. Vuonna 2021 lasten ja nuorten kokoelmaan budjetoitiin 250 000 euron lisärahoitus, jonka avulla saatiin päivitettyä kovasti käytössä oleva lasten ja nuorten kirjakoelma.

Kivepan vastuulla on aiemmin mainittu kuntien yhteinen e-kirjasto-hanke sekä valtakunnallinen OKM:n rahoittama lasten ja nuorten e-aineistokokoelma vuosiksi 2021–2023. Tällä kokoelmalla lisättiin lukuintoa ja uudistettiin koulujen ja kirjastojen yhteistyötä digitaalisen materiaalin käytössä.

Kirjasampo ja Kysy kirjastonhoitajalta asiakkaiden suosikkeja

Kaupunginkirjaston sisällä toimiva Valtakunnalliset kehittämispalvelut (VAKE) tuottaa ja kehittää verkkosisältöjä, alusta- ja rajapintapalveluja, viestintää ja muita palveluja koko maan yleisten kirjastojen käyttöön sekä edistää kirjastojen välisiä yhteistyötä. Toimintavuoden aikana [Kirjastot.fi](https://kirjastot.fi)-palveluihin tehtiin 6,2 miljoonaa käyntiä. Suosituimmat palvelut olivat [Kirjasampo.fi](https://kirjasampo.fi) ja Kysy kirjastonhoitajalta -palvelussa vastattiin yli 8 000:een asiakkaiden lähettämään kysymykseen ja vastaajina oli 66 eri kirjaston henkilökuntaa kautta maan.

Kirjastokaistan videoita katsottiin 270 000 kertaa ja [Kirjastot.fi](https://kirjastot.fi)-palveluiden seuraajia oli sosiaalisessa mediassa yli 30 000. Kirjastokaista tuotti mm. ansiokkaan Suomentajat lukijoiden luo -keskustelutarjan. VAKE toteutti kertomusvuonna myös alueellisen haastattelututkimuksen kirjastoammatillisen osaamisen näkymistä.

Kulttuuri: Kulttuurielämyksiä tuotettiin aukiolo- ja yleisörajoitukseen mukautuen

Taide- ja kulttuurivisio valmisteltiin päätöksentekoon ja pitkän aikavälin suunnitteluun osana palvelustrategiatyötä. Kulttuuripalveluille määritettiin kolme ydintehtävää, joita kaupunki toteuttaa yhdessä ekosysteemin kanssa.

- toimii taiteen ja kulttuurin mahdollistajana ja yhteen kutsujana, joka varmistaa monipuolisen ammattimaisen taiteen ja kulttuurin olosuhteet Suomen pääkaupungissa.
- jokaisella helsinkiläisellä on yhteys taiteeseen ja kulttuuriin läpi elämän.
- vahvistaa taiteen ja kulttuurin keinoin asuinalueiden kukoistusta.

Kulttuuripalveluiden saavutettavuutta parannettiin myös digitaalisia sisältöjä kehittämällä ja digitaalisten palveluiden käyttäjämäärien seurantaan laadittiin uutta mittaristoa.

Poikkeusaikojen keskellä kulttuuripalvelujen tärkeäksi tavoitteeksi muodostui, että Helsingissä voi turvallisesti nauttia kaupunkielämästä, taiteesta ja kulttuurista eri puolilla kaupunkia. Kulttuuripalvelujen kävijämäärät pyrittiin palauttamaan suhteessa koronaturvallisuusvaatimusten mukaisiin rajoituksiin.

Helsinki Biennaalissa lähes 150 000 kävijää

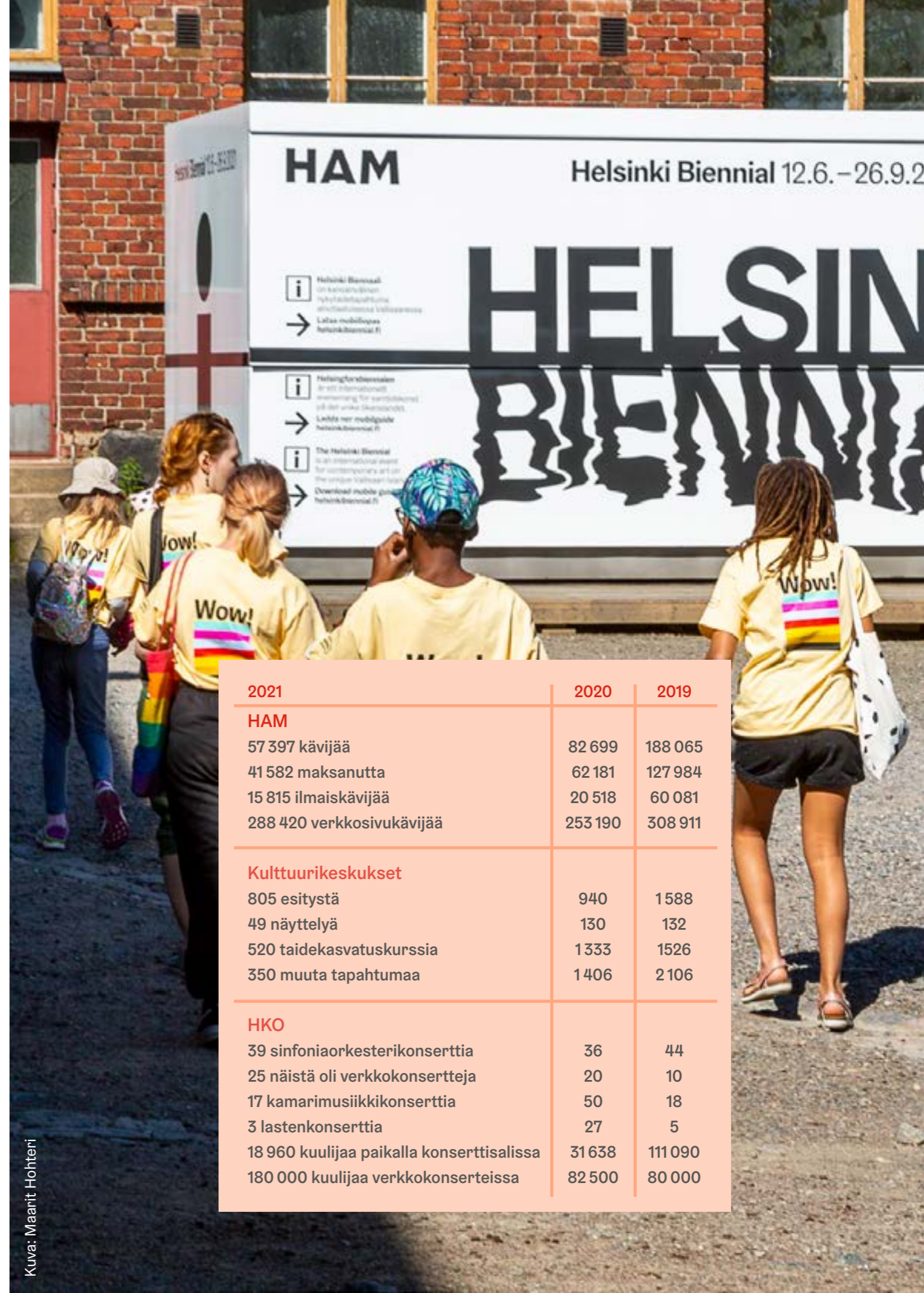
Vallisaarella järjestettiin onnistuneesti ensimmäinen Helsinki Biennaali, joka sai runsaasti

huomiota niin kotimaisessa kuin kansainvälisessä mediassa. Pandemiasta huolimatta biennaali houkutteli Helsingin saaristoon 148 000 vierailijaa nauttimaan taiteesta merellisessä ympäristössä. Biennaalista on tehty laaja vaikuttavuustutkimus.

Helsinki Biennaalin avulla vahvistettiin Helsingin imagoa kulttuuri- ja kuvataidekaupunkina myös kansainvälisesti. Saaristossa järjestettävä biennaali yhdisti taiteen, luonnon, kulttuurihistorian ja liikkumisen. Se toimi myös alustana kaupunkiyhteiselle tekemiselle ja tapahtumakokonaisuus loi mahdollisuuksia kulttuurikentän toipumiseen ja kansainvälisen yhteyden jatkumiseen. Ekosysteemin toimintaedellytyksistä ja työmahdollisuuksista huolehdittiin myös panostamalla erityisesti taiteen ja kulttuurin sisältöjen tuottamiseen osana Kasarmintorin kesäterassin toimintaa.

Taideteoksia sijoitettiin peruskorjatulle Olympiastadionille

Julkisen taiteen teoksia valmistui kahdeksan. Työn alla oli yhteensä yli 60 julkisen taiteen hanketta. Kaupunginhallitus päätti jatkaa prosenttiperiaatteen noudattamista Helsingissä pysyväispäätöksenä. Helsinkiläisten yhteisestä taidekokoelmasta sijoitettiin teoksia kirjastoihin, kouluihin, Helsingin kaupungintaloon ja Kaupunkiympäristön toimialan uusiin tiloihin Kalasatamassa sekä Kannelmäen palvelukeskukseen ja peruskorjatulle Olympiastadionille. Taidekokoelmaa kartutettiin hankinoin ja lahjoituksin yhteensä 107 teoksella.

	2021	2020	2019
HAM			
57 397 kävijää		82 699	188 065
41 582 maksanutta		62 181	127 984
15 815 ilmaiskävijää		20 518	60 081
288 420 verkkosivukävijää		253 190	308 911
Kulttuurikeskukset			
805 esitystä		940	1 588
49 näyttelyä		130	132
520 taidekasvatuskurssia		1 333	1 526
350 muuta tapahtumaa		1 406	2 106
HKO			
39 sinfoniaorkesterikonserttia		36	44
25 näistä oli verkkokonsertteja		20	10
17 kamarimusiikkikonserttia		50	18
3 lastenkonserttia		27	5
18 960 kuulijaa paikalla konserttialissa		31 638	111 090
180 000 kuulijaa verkkokonserteissa		82 500	80 000

Kuva: Maarit Hohteri

Helsinki Biennaali
148 000 kävijää
312 560 verkkosivukävijää

HAM 2021
57 397 kävijää, joista maksaneita **41 582**
15 815 ilmaiskävijää
288 420 verkkosivukävijää

HAMin säätiöittäminen jatkui

HAM Helsingin taidemuseo oli koronarajoitusten vuoksi suljettuna 31.5.2021 asti.

Tennispalatsin tiloissa nähtiin 8 näyttelyä, joista mittavin oli HAMin omana komissiona tuotettu Katharina Grossen näyttely. Greta Hällfors-Sipilä ja Sulho Sipilän taidetta ja elämää esittelevä näyttely osoittautui suosituksi. Japanissa kiersi HAMin tuottama näyttely Finnish Design for Everyday Life – Patterns and Forms Inspired by Nature, joka keräsi 100 890 kävijää. Näyttelytoiminnan ja Biennaalin yhteydessä tuotettiin yhteensä viisi julkaisua.

Vuoden aikana jatkettiin HAMin säätiöimisen valmistelua. Konsernijaoston nimeämä hallitus valmistelee säätiöimisen kaupunginvaltuustolle poliittiseen päätöksentekoon vuoden 2022 aikana.

MuseumPlus otettiin käyttöön

HAMin ja Helsingin kaupunginmuseon yhteisen kokoelmahallintajärjestelmän uusiminen eteni uuden MuseumPlus-järjestelmän käyttöönottoon. Molemmat museot jatkoivat toimintaansa Uudenmaan alueellisina vastuumuseoina.

Kaupunginmuseossa ensimmäiset avajaiset kahteen vuoteen

Toinen koronavuosi piti kaupunginmuseon ovet suljettuina 31.5.2021 saakka. Kaikkiaan vuodessa kävijöitä oli 128 311. Lokakuussa järjestettiin ensimmäiset avajaiset kahteen vuoteen, kun Armas Tallinna – tarinoita naapurista -näyttely avautui yleisölle. Museon digitaalisilla kokoelmatietokannoilla oli yhteensä 385 061 verkkokäyttäjää.

Yleisöjä palveltiin toteuttamalla uusia digitaalisia palveluita ja keskittymällä normaalia enemmän tutkimustyöhön. Museo tuotti kaksi uutta julkaisua. Kaupunginmuseo aloitti yhteistyössä Pentagon Designin kanssa konseptityön museopalveluiden kehittämiseksi.

Yhdessä Kaupunkiympäristön toimialan kanssa käynnistettiin Helsingin kulttuuriympäristöohjelman laatiminen. Afrosuomalaiset Helsingissä -pilottiprojektissa keskityttiin tutkimaan afro-suomalaisten suhdetta helsinkiläiseen kulttuuriympäristöön

Kulttuurikeskukset tarjosivat taidekokemuksia vaikeista ajoista huolimatta

Kulttuurikeskusten ohjelmisto mahdollisti taiteen kokemisen kaupungin eri osissa ja piti sinnikkäästi yllä taide- ja kulttuurialan ammattilaisten työmahdollisuuksia vaikeissa olosuhteissa. Monipuoliset taidekurssit ja Helsinki Biennial Inspired -tapahtumakokous tarjosivat elämyksiä erityisesti lapsille, nuorille ja ikääntyneille. Kulttuurikeskukset osallistuivat myös Kasarmitorin kesän toteuttamiseen ja antoivat tiloja sosiaali- ja terveystoimialan koronaan liittyvien pop-up-palvelupisteiden toteuttamiseen.

Lasten ja nuorten taidekeskus Annantalon toiminnan painopisteet olivat kestävä kehitys ja palveluiden uudistuminen sekä lasten ja nuorten harrastaminen. Yhteensä Annantalon tuottamissa lastenkulttuuripalveluissa oli noin 32 000 osallistujaa. Moni sisältö pystyttiin toteuttamaan rajoitusten puitteissa tai etätoteutuksena.

Lisäksi Annantalo tarjosi runsaasti näyttelyitä sekä taiteellisesti korkeatasoista esittävää taidetta eri-ikäisille lapsille, nuorille ja perheille. Koronatilanteen vuoksi monet esitykset siirrettiin virtuaaliseen muotoon. Annantalon A-lavalla ja pihalla toteutettu ohjelmisto tavoitti noin 4 000 osallistujaa.

Kulttuurikeskus Caisan esityksistä, näyttelyistä ja kursseista nautti yhteensä 16 644 henkilöä. Näi-

Ohjelmaa ja osallistujia

Taide-
verkkokurssit,
77
koululuokkaa,
1 609
alakoululaista

5x2-
kursseilla
73
luokkaa,
1 606
oppilasta

Vapaa-ajan
opetuksessa
943
lasta ja nuorta
(0–18 v.)

Taideneuvoloita
toteutettiin
30, mukana
694 lasta (3–5 v.)
ja aikuista

Kahdeksan
Tehdään taide-
juttuja -työpajaa,
mukana **60** lasta
(6–10 v.)
ja aikuista

den lisäksi etänä toteutetuista sisällöistä nautti arviolta 56 568 henkilöä. Taiteen keinoin käsiteltiin eri teemoja kuten aistit, monikielisyys, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt, identiteetti, alkuperäiskansat, viittomakielisyys ja feminismi. Caisa juhli 25-vuotistaivaltaan tarjoamalla tapahtumia, työpajoja ja pop-up-esityksiä ympäri kaupunkia. Caisan galleriassa nähtiin kuvataiteen näyttelyitä ja käynnistettiin opastukset suomen viittomakielellä ja kuvailutulkauksella. Toimivuonna tehtiin yhteistyötä URB-, Liikkeellä marraskuussa-, Helsinki Pride-, Baltic Circle- ja Cinemaissi-festivaalien kanssa. Salissa kantaesitettiin 9 sirkus, tanssi ja teatteriesitystä. Caisa järjesti kaksi uutta konserttisarjaa Caisa Classequal ja Etno-Folk Station. Caisan auditoriossa nähtiin mm. Loistavia animaatioita -sarjaa.

Kanneltalo oli mukana Etäpalveluja ikäihmisille -pilotihankkeessa, jossa laululla ja tarinoilla mahdollistettiin kotihoidon muistisairaiden asiakkaille

henkilökohtainen ja inhimillinen vuorovaikutus etäyhteyksin. Kanneltalossa toteutettiin neljä yhteistuotettua kantaesityssarjaa: lapsille suunnattu Quo Vadiksen Roskaooppera, Gruppen Fyran ja Reetta Honkakosken tanssiteatteriteos Juhlat, Virpi Haataisen ohjaama draamakomedia Kohtauksia kerrostalossa ja Red Nose Companyn Révolution.

Malmitalo vahvisti verkostojaan tekemällä tiivistä yhteistyötä mm. Hurraa!- ja Bravo-festivaalien, Tiivistämön ja Pride-viikon kanssa. Pop Jazz Konservatorion kanssa lähdettiin luomaan työelämäverkostoa. Liittyminen Malmi-verkostoon muiden alueen toimijoiden kanssa tuki osallistumista Ala-Malmin tapahtumapuiston suunnitteluun. Malmitalon Kino Helios -elokuvateatterin ohjelmistossa painotettiin kotimaisten elokuvien ensi-iltoja. Cosplayn SM-kisat toivat uutta väriä ohjelmistoon ja kokosivat poikkeuksellisen laajan nuorten yleisön.

Savoy-teatterin ohjelmisto painottui jazziin ja maailmanmusiikkiin. Vuoden päätuotanto oli West Side Story -musikaali. Savoy JAZZFest toteutettiin striimifestivaalina. Kesäkaudella Espan lavalla järjestettiin mm. matalan kynnyksen Open Stage -sarja sekä Helsinki puhuu -keskustelutapahtuma yhteistyössä Helsingin Sanomien kanssa.

Stoassa luotiin uusia kokemuksia villeillä yhdistelmillä Stoa Goes Weird -teemalla. Stoa aukiolla laulettiin kasvihuoneessa karaokea, jaettiin kulttuurikurpitsoitto Helsinki-päivänä ja esitettiin nyky-sirkusta ja tanssia rakennusten seinillä. Musiikin nousevia nimiä esittelivät Stoa Black Box -klubit. Stoa gallerioissa toteutui mm. Feminist Culture Housen kuratoiman What's the Use of Intersectionality -näyttely ja Karri "Paleface" Miettisen kuratoima Disruptio-näyttely häiriön välttämättömyydestä muutoksen syntymiselle.

Vuotalon 20. toimintavuosi huipentui marraskuussa talon toimijoiden kesken järjestettyihin

juhla viikkoihin ja muun muassa Vilma Jään konserttiin "Kosto" osana Etnosoi!-festivaalia. Juhlanäyttelynä toimi Suomen valokuvataiteen museon sekä vuosaarelaisten kuvaajien kanssa yhdessä toteutettu Yön kuvia Vuosaaresta. New Theatre Helsinki -hankkeen kanssa yhteistyönä toteutettiin kolme ensi-iltaa. Vuotalon piha vahvisti paikkaansa omana tapahtuma-areenanaan eri kesätoimintoihin; Sun effects jalkautui Reflectorin voimin Vuotalon edustalle syyskuussa kahdella valoteoksellaan.

Maunula-talon toiminta pohjautuu alueen asukkaita osallistavaan yhteissuunnitteluun. Yhteistyönä syntyi Maunula-seuran tuottama kaupunginosanäyttelmä Entäs nyt Maunula?, joka tarjosi katsauksen kaupunginosan historiaan ja sen erityispiirteisiin. Maunula-seura sai esityksestä Helsingin kaupungin Kulttuuriteko 2021 -palkinnon.

Kulttuurikeskusten tuotanto
805 esitystä / **83 066** kävijää
49 näyttelyä / **101 495** kävijää
520 taidekasvatuskurssia /
5 492 käyntiä
350 muuta tapahtumaa
 Yhteensä **226 784** kävijää

Striimaukset ja tv-lähetysten
 katsojat huomioiden palvelun
 sisällöt tavoittivat
1 228 750
 osallistujaa.

Kulttuurikeskus
 Kulturcentral
 Työväenopisto
 Kahvila
 Kafé

Helsingin kaupunginorkesteri jatkoi viikoittaisten konserttien tarjoamista läpi koronan

Helsingin kaupunginorkesteri jatkoi ylikapellimestarinsa Susanna Mälkin johdolla kansainvälisesti korkeatasoisten orkesterikonserttien tarjoamista yleisölle läpi koronavuoden yleisötapahtuma- ja muiden koronarajoitusten. Kevätkaudella 2021 musiikillisena teemana oli Kaukokaipuu, ja poikkeusoloissa pienemmälle kokoonpanolle muutetut ohjelmistot välitettiin HKO:n tuotantotiimin toimesta joka viikko verkkolähetyksinä yleisöille. Syksyllä 2021 päästiin palaamaan yleisö-konsertteihin Musiikkitalossa rajoitetulla kapasiteetilla, kauden teemana Venäjä ja Itä-Eurooppa. Vuonna 2021 Helsingin kaupunginorkesteri esitti maailman kantaesityksinä tilaamansa Kaija Saariahon orkesteriteoksen Vista, Felipe Laran Kaksoiskonserton sekä Kimmo Hakolan ja Seppo Pohjolan Helsinki-variaatiot.

Kulttuurin kummilapset -hankkeen konsertit toteutettiin keväällä verkkokonserteina, ja syyskuussa 2021 kantaesitettiin Timo Hietalan kummilapsille säveltämä Baby Symphony. Ensi-esityksensä sai myös HKO:n, AVEK:in, Nykyaiteen museo Kiasman ja AV-Arkin yhteistyössä toteuttama uusi, avoimen teoshaun voittanut Visuaalinen alkusoihto. Jenni Toikan teos Preludi op. 28 nro 2 nähtiin Musiikkitalon mediaseinällä ennen HKO:n konsertteja läpi syksyn.

HUOM – Historian unohtamat orkesterimusiikit -verkosto aloitti toimintansa lukupäivällä syyskuussa 2022. HKO:n koolle kutsuma verkosto tutkii esittämättä jääneitä orkesteriteoksia suomalaisilta säveltäjänaisilta yhteistyössä useiden yliopistojen, tutkimusyhdistysten, kustantajien ja arkistojen kanssa.

UMO Jazz Orchestra Helsingin kanssa toteutettiin vuoden aikana kaksi yhteiskonserttia. HKO:n aloitteesta syntynyt kansainvälinen Ikäystävällinen orkesteri -hanke saatiin päätökseen. Marras-kuussa 2021 toteutettiin Kaupunginorkesteri kirjastossasi -kiertue yhteistyössä Helsingin alueellisten kirjastojen kanssa sekä koko orkesterin Kotikaupunki-kiertuekonsertti Kannelmäen kirkkoon.

Kauden kapellimestarivieraisiin lukeutuivat mm. Pablo González, Klaus Mäkelä, Sakari Oramo, Jukka-Pekka Saraste, Leonard Slatkin ja Dima Slobodeniouk. Orkesterin solisteina vuonna 2021 toimivat muun muassa Pierre-Laurent Aimard (piano), Joshua Bell (viulu) Angela Hewitt (piano), Gidon Kremer (viulu), Victoria Mullova (viulu) ja Jukka Perko (saksofoni).

Vuoden aikana Helsingin kaupunginorkesterilla oli:

39
sinfoniaorkesteri-
konserttia.
25
näistä oli verkko-
konsertteja

17
kamari-
musiikki-
konserttia

3
lasten-
konserttia

18 960
kuulijaa
paikalla
konsertti-
salissa

180 000
kuulijaa
verkko-
konserteissa

Kohdennettuja kulttuuripalveluita ikäihmisille, vauvoille ja varhaiskasvatukseen ja koululaisille

Lämpö-hanke käynnistyi vuonna 2021. Sen tavoitteena on tuottaa kulttuuripalveluja ikäihmisille tarjoavan digitaalisen alustan kehittäminen yhteistyössä kuuden kumppanikaupungin kanssa.

Kulttuurin kummilasten toimintaa sopeutettiin koronan keskellä. Vuoden 2021 lopussa Kulttuurin kummilapseksi oli ilmoitettu yhteensä 5 834 lasta, näistä Helsingin kaupunginorkesterin kummilapsiksi 3 287 vuonna 2020 syntyneitä ja helsinkiläisten teattereiden kummilapsiksi 2 556 vuonna 2021 syntyneitä pienokaista. Kummiteattereina toimivat Helsingin kaupunginteatteri, Nukketeatteri Sampo, Q-Teatteri, Suomen Kansallisteatteri, Svenska Teatern ja Teatteri Ilmi Ö. Helsingin kaupunginorkesteri kutsui syyskuussa 265 kummilasta katsomaan Baby Symphony -teosta. Sen lisäksi Helsingin kaupunginorkesteri järjesti omille kummilapsilleen korvaavia verkko-tapahtumia. Teatterit onnistuivat järjestämään 133 tapahtumaa, joihin osallistui 1 343 kummiperhettä. Tapahtumia ja niihin liittyvää pedagogista osaamista kehitettiin yhdessä toimijoiden ja hankkeen yhteistyökumppaneiden kesken.

Kultus.fi-verkkopalvelu kokosi tapahtumia ja sisältöjä varhaiskasvatus- ja kouluryhmille. Palvelussa oli vuoden aikana 35 852 istuntoa ja 84 400 sivukatselua. Helsingin kulttuurikasvatuksen foorumi kokoontui kaksi kertaa. Taidetestaajat -hankkeen koordinoitua jatkettiin, mutta koronan vuoksi kaikkia 8.-luokkalaisille suunnattuja vierailuja ei pystytty toteuttamaan.

Kulttuuritoimijoita tuettiin avustuksin – 2,2 miljoonaa koronasta palautumiseen

Kulttuuri- ja kirjastojaosto päätti vuoden avustuksista seuraavasti: Kulttuurin laitosavustuksia myönnettiin viidelle toimijalle yhteensä 22 902 000 euroa. Taide- ja kulttuuriavustuksia myönnettiin projektiluonteiseen toimintaan 1,1 miljoonaa euroa ja pysyväisluonteiseen toimintaan 9 728 577 euroa. Taiteen perusopetukseen myönnettiin avustuksia 5 056 311 euroa sekä sen kehittämiseen 260 000 euroa. Alueellisen kulttuurityön Helsingin mallin hankkeille myönnettiin avustuksia 350 000 euroa ja kehittämisavustuksia 320 000.

Lisäksi Helsingin kaupungin käyttöön tulevista perintörahoista myönnettiin avustus iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistämiseksi 850 000 euroa. Koronasta palautumiseen myönnettiin erillistä avustusta taide- ja kulttuurialan yhteisöille ja tapahtumille sekä taiteen perusopetuksen oppilaitoksille 2 270 000 euroa.

Liikunta: Sisäliikuntatilojen ollessa kiinni ulkoliikuntapaikat ja uimarannat houkuttivat

Liikuntapalvelukokonaisuus saavutti sille vuodeksi 2021 asetetut tavoitteet poikkeusoloissa kohtuullisen hyvin. Asiakasmäärät eivät koronarajoitusten takia kuitenkaan yltäneet tavoitellulle, koronaa edeltäneelle tasolle. Käyntikertoja kirjattiin rajoituksista huolimatta yhteensä 8,6 miljoonaa, kun tavoitteena oli 10 miljoonaa käyntikertaa.

Kävijämääriin vaikuttaneet koronarajoitukset vaihtelivat tilojen sulkemisesta tilojen henkilömäärärajoituksiin. Liikuntatilojen käyttöä rajoitettiin keväällä yli 20-vuotiailta ja rajoitustoimenpiteet koskivat myös osaa ulkoliikuntapaikoista. Osa koulujen liikuntasaleista oli koko vuoden ajan koulujen omassa käytössä estäen liikunnan harrastamisen niissä kokonaan. Monien rajoitusten takia helsinkiläiset käyttivät runsaasti ulkoliikuntapaikkoja ja ulkoilupalveluja.

Suotuisten sääolosuhteiden ansiosta kesällä käyntikertoja oli enemmän kuin yleensä keskimäärin. Aurinkoisen kesän ansiosta uimarannoilla vieraili yli miljoona asiakasta. Veneilyn suosio jatkoi kasvuaan ja ulkoilu-saarissa oli runsaasti kävijöitä. Kotimaisen leirintämatkailun suosio näkyi myös Rastilan leirintäalueen kävijämäärissä.

Alkuvuodesta muiden liikuntapaikkojen ollessa suljettuina tekojääradoilla ja hiihtoladuilla oli runsaasti liikkujia. Lähes koko 200 kilometrin latuverkosto oli hiihtäjien käytössä vuoden alusta ja suurella osalla laduista pääsi hiihtämään aina maaliskuun loppu-

puolelle asti. Samoin myös loppuvuodesta voitiin suotuisten sääolosuhteiden ansiosta tuottaa normaalia aikaisemmin talven ulkoliikuntapalveluja.

Koronarajoitukset vähensivät myös sisäliikuntapaikkojen käyntikertoja, jonka vuoksi ei saavutettu tulotavoitetta. Tuloja kertyi yhteensä 14,6 miljoonaa euroa, kun tulotavoite oli 19,4 miljoonaa euroa. Rajoitusten ollessa lievimmillään alkusyksystä asiakasmäärät olivat liikuntapaikoissa 10–30 prosenttia normaalia alemmalla tasolla.

Liikunnan kurssitoiminta oli katkolla lähes koko kevätkauden ja syyskausi käynnistyi pienennetyin ryhmin. Vaikka ryhmäliikunnan harrastamista rajoitettiin, niin ohjaus jatkui sähköisillä kanavilla. Etäohjattu liikunta vakiintui osaksi palvelutuotantoa.

Liikumishjelmaa edistettiin 60 toimenpiteellä

Arki- ja hyötyliikkumista edistettiin yhtenä kaupungin strategisista kärkihankkeista. Liikumishjelmaa edistettiin kaupungin

toimialojen yhteisellä työllä noin 60 konkreettisen toimenpiteen voimin. Näitä olivat muun muassa arkiliikkumisen hyödyistä kertova kampanja katukuvassa, päiväkotien ja oppilaitosten liikuntavälineiden parantaminen, liikkumissopimuksen ottaminen osaksi hoitotyön suunnitelmaa 7 000:lle sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden asiakkaista sekä kaupunkipyöräjärjestelmän laajeneminen ympäri kaupunkia. Lisäksi toteutettiin onnistuneesti sekä ikäihmisten arkiliikkumisen markkinointiviestintäkampanja että palvelutori-pilotti.

Muuta vuoden kuluessa tapahtunutta

- Pirkkolan liikuntapuiston uusi jäähalli otettiin käyttöön syksyllä
- Puhelinpalvelu Liikuntaluuri käynnistyi. Luurista kaupunkilaiset saavat tietoa liikkumismahdollisuuksista.
- Aikuisten hyvinvointikysely toteutettiin. Sen mukaan helsinkiläisistä vastaajista 45 %:lla päivittäinen liikunta vähentyi koronaepidemian johdosta. Lähes joka viidennen kohdalla päivittäinen liikunta puolestaan lisääntyi.
- Liikuntapalvelut osallistui Yhdenvertainen liikunnallinen lähiö (YLLI) -hankkeeseen, jossa kartoitettiin suomalaisten lähiöiden asukkaiden liikkumista ja yhdenvertaista mahdollisuutta erilaisiin liikuntaharrastuksiin.
- Sähköisen vesiliikenteen kokeilu jatkui Vartiosaarella ja laajentui Merisataman alueelle.

Liikuntapalvelukokonaisuuden käyntikerrat

2021	8 615 338
2020	7 829 401
2019	9 278 754

Nuoriso: Töitä tehtiin pandemian varjossa livenä ja verkossa

Nuorisopalvelujen tulokortin tavoitteet toteutuivat melko hyvin. Fyysisten osallistujien tavoite oli 1 206 000 ja toteuma vajaa 668 770. Digitaalisten osallistujien tavoite (44 000) ylitettiin ja toteuma oli lähes 63 000. Nuorisotyön toteuttamista tukevia prosesseja kehitettiin: Palvelustrategia valmistui ja sitä vahvistettiin. Nuorisotyön perussuunnitelman käyttöönotto eteni ja tietoperustaisuutta tukemaan laadittiin tiedon hyödyntämisen suunnitelma. Lisäksi nuorisopalvelut osallistui kaupunkiyhteiseen nuorten mielenterveyspalveluketjujen kehittämistyöhön. Nuorisotyön toteuttamiseen liittyvät prosessit ja toiminta toteutuivat pääsääntöisesti suunnitellusti, muun muassa uusia tiloja avattiin, osallisuuteen panostettiin, tapahtumia järjestettiin ja nuorille tarjottiin kesätyöpaikkoja.

Kipinä ja viisi muuta tilaa nuorten käyttöön

Liikunnallisen ”hönssä”-harrastamisen matalan kynnyksen halli avattiin elokuussa Malminkartanossa. Toiminnan tuottamiseen osallistuu iso joukko seuroja ja järjestöjä sekä nuorten ryhmiä ja asukkaita. Myös nuorten ryhmä HalliBosset osallistui harrastushallin toiminnan ideointiin, suunnitteluun ja toteutukseen. Ryhmä tuotti myös sisältöä sosiaaliseen mediaan. Syyskauden aikana toimintaa oli tuottamassa n. 20 kumppania. Syyskauden aikana erilaisia toimintoja harrastushallilla järjestettiin 149, toimintatunteja oli 1 091 ja kävijäkertoja oli 3 189.

Keskustakirjasto Oodiin avattiin nuorille oma tila elokuussa. Tilan suunnittelu käynnistyi kesäkuussa yhdessä nuorten kanssa ja sisustusarkkitehdin tuella. Nuorten toiveesta yksi seinistä toimii näyttelyseinänä ja syksyn aikana toteutettiin kolme näyttelyä. Viikoittain Oodin opetuskeittiössä kokkailtiin hävikkiruoosta herkkuja. Keskiviikkoin toiminnasta vastaavat ruotsinkielisen nuorisotyöyksikön ohjaajat.

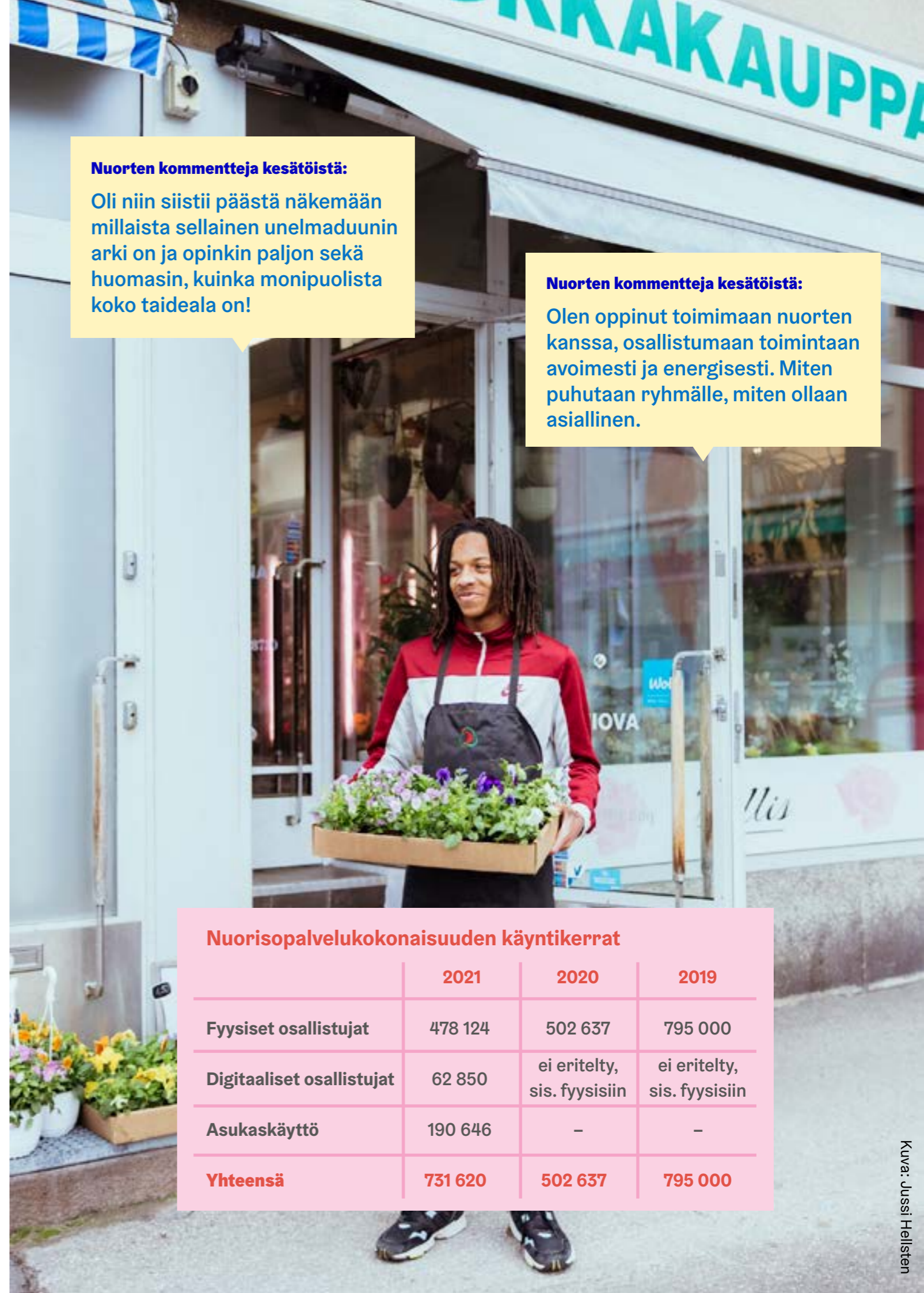
Roihuvuorella avattiin syksyllä Kulttuurilabra, joka antaa tilaa nuorten kulttuurisille kokeiluille. Syksyn aikana ideoitiin tulevaa ja luotiin pohjaa nuorten omaehtoisen toiminnan rakenteille sekä järjestettiin tapahtumia ja työpajoja myös yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Uusi tila saatiin myös Vallilaan, kun Pelitoiminnan Score ja Sateenkaarevaa toimintaa toteuttava IrisHelsinki siirtyivät saman katon alle toimistotalo Frediksbergin ensimmäiseen kerrokseen.

Nuorten toimintatalo Kipinän uuden toiminnan avajaisia juhlittiin marraskuussa. Avajaisia varten nuorten ryhmä toteutti esittelyvideon tiloista. Nuoret olivat mukana koristelemassa tilaa avajaisia varten, toimivat tuotantoapulaisina, juonsivat ja esittivät musiikkiesityksiä illan aikana.

Osallisuus on nuorisotyön keskiössä

Nuorisotaloilla nuoret vaikuttivat toimintaan esimerkiksi talokokouksissa sekä osallistuivat toiminnan toteuttamiseen erityisesti loma-aikoina

Nuorten kommentteja kesätöistä:

Oli niin siisti päästä näkemään millaista sellainen unelmaduunin arki on ja opinkin paljon sekä huomasin, kuinka monipuolista koko taideala on!

Nuorten kommentteja kesätöistä:

Olen oppinut toimimaan nuorten kanssa, osallistumaan toimintaan avoimesti ja energisesti. Miten puhutaan ryhmälle, miten ollaan asiallinen.

Nuorisopalvelukokonaisuuden käyntikerrat

	2021	2020	2019
Fyysiset osallistujat	478 124	502 637	795 000
Digitaaliset osallistujat	62 850	ei eritelty, sis. fyysisiin	ei eritelty, sis. fyysisiin
Asukaskäyttö	190 646	–	–
Yhteensä	731 620	502 637	795 000

ja vertaisryhmätoiminnassa. Alueellisella tasolla nuorten ääni tuli kuuluviin mm. Ruutibudjetin kautta.

Nuorisoneuvoston vaaleissa oli ehdolla 74 nuorta eri puolilta Helsinkiä ja nuorisoneuvostoon valittiin 30 edustajaa kaksivuotiselle kaudelle 2022-2023. Vaalien äänestysprosentti oli 38,1 %.

Tapahtumia järjestettiin koronarajoitusten sallimissa rajoissa

Suvilahden tapahtumatila Tiivistämön vuoteen mahtui 230 tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä virtuaalisesti ja paikan päällä kymmeniä tuhansia katsojia.

Keväällä järjestettiin etänä Emma School -kurssi, joka tutustutti 60 nuorta musiikkituotannon verkostoihin ja työmahdollisuuksiin. Kevään ja kesän aikana ensimmäistä kertaa toteutettiin hybridinä Helsinki Flow School -hanke, jossa pääpaino on tapahtumatuotannon työpajoissa ja joka huipentui nuorten itse elokuussa virtuaalisesti toteuttamaan You X -tapahtumaan. Tapahtumia toteuttamassa oli mukana vuoden aikana 30 nuorta palkkatuella, työkokeilussa ja oppilaitosharjoittelussa tapahtumatekniikan ja -tuotannon työtehtävissä sekä nuoria kesätyöntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Nuorisopalvelut sai ympäristösertifikaatin

Nuorisopalveluille myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti, joka perustuu nuorten ja nuorisopal-

velujen työntekijöiden yhdessä laatimaan Ympäristöohjelmaan vuosille 2020 - 2022.

Kaupunki tuki kesälomalla olevien nuorten työllistämistä

Nuorille järjestettiin työhakuinfoja ja Pohjois-Helsingin alueella myös työnantajainfoja. Kesätyökokemuksen toimialalla sai 257 nuorta.

Kesäsetelin avulla kaupunki tuki työnantajaa, joka palkkasi 9.-luokkalaisten tai 2004 syntyneen nuoren kesäksi töihin. Vaatimuksena oli 60 tunnin työaika ja 400 euron palkka. Kesäsetelin avulla 2 400 nuorta sai kesätyöpaikan.

Job ´d -toimintamallin kautta nuoret saivat kokemusta tapahtumissa työskentelystä ja vanhusten avustamisesta. Keikkatyötä kertyi yhteensä tapahtumissa 2 330 tuntia ja vanhusten ulkoilupua tai yhteydenpitoa puhelimitse 679 tuntia.

Koulunuorisotyö ja sairaalanuorisotyö hankkeet käynnistyivät

Vuosaarella käynnistyi koulunuorisotyöhanke. Kahdella yläkoululla työskenneltiin nuorten kanssa yksilö-, ryhmä- ja yhteisömuotoisesti erilaisten tarpeiden ja ilmiöiden parissa. Keskiössä oli osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen sekä kiusaamisen ja etenkin yksinäisyyden vähentäminen. Kohtaamisia nuorten kanssa syntyi lähes 5 000.

Yhteistyössä Kymppin lapset ry:n ja Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa aloitettiin digitaali-

Nuorten kommentteja kesätöistä:
Kaikki ihmiset ovat erilaisia, kaikilla on omat vahvuudet. Pienet ”virheet” eivät haittaa, pitää vaan jatkaa eteenpäin.

nen Sairaalanuorisotyö-hanke. Toiminta piti sisälleen henkilökohtaisia juttutuokioita sekä yhteistä tekemistä useimmiten erilaisia pelejä pelaamalla.

Nuorisotyötä toteutettiin myös järjestöjä tukemalla

Avustuksilla varhaisnuoriso- ja nuorisojärjestöt sekä nuorten toimintaryhmät toteuttivat helsinkiläislapsille ja -nuorille monipuolista harrastus-, leiri-, retki- ja tapahtumatoimintaa. Avustuksia myönnettiin poikkeuksellisen vähän pandemiasta johtuen. Leiritoiminnan tarve kasvoi ja järjestöt lisäsivät leirien määrää ja kestoja. Avustusten turvin toteutui 431 päiväleiriä ja 116 yöleiriä, joille osallistui yhteensä 11 571 helsinkiläisnuorta. Järjestöt myös kehittivät laajasti digitaalista toimintaa, jotta harrastustoimintaan pystyi osallistumaan virtuaalisesti. Yhteensä avustuksia myönnettiin 182 nuorisoyhdistykselle 2 955 000 euroa, josta 330 000 euroa oli koronalisää.

Harrastamisen Suomen malli tarjosi harrastustunteja 4 500 lapselle ja nuorelle

Helsinki oli mukana toteuttamassa opetus- ja kulttuuriministeriön harrastamisen Suomen mallia, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Helsingissä maksuttomia harrastustoiveita toteuttamassa oli iso määrä erilaisia toimijoita, kuten järjestöjä, seuroja ja yrityksiä. Harrastuksia tarjottiin 3.–9.-luokkalaisille omassa koulussa tai sen lähiympäristössä koulupäivän jälkeen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tarjosi vuoden aikana n. 9 000 harrastustuntia ja mukana oli lähes 4 500 lasta ja nuorta. Harrastusvaihtoehtotarjonta oli runsasta, nuorten toiveiden mukaisesti valittavana oli mm. parkour, jalkapallo, valokuvaus, tanssi, cheerleading, sirkus, kuntosali, jooga ja koodaus.

Hallinto: Tukea ja kehitystyötä Kuva- ja kaupunkiyhteisesti

Toimialan hallinnossa kehitettiin sisäisten asiakkaiden asiakkuustiimimallia. Asiakkuustiimien työtä kohdennettiin erityisesti palvelukokonaisuuksien tiedolla johtamisen tukeen sekä etenkin talousarvion toteutumisen laadun parantamiseen tietopohjan analysointiosaamista kehittämällä. Hallinnon palvelukartta julkaistiin ja hallinnon prosesseja kehitettiin.

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä -hanke hankintatoiminnan merkittävien

Hankintatoiminnassa merkittävin hanke oli Harrastamisen Suomen malli Helsingissä. Mallin kilpailutuksiin osallistuvia toimijoita on yli 100 kpl ja hankintoja tehtiin noin 600 000 eurolla (ilman arvonlisäveroa). Lisäksi uudistetun hankintastrategian pohjalta ryhdyttiin käytännön toimenpiteisiin ja työ jatkuu.

Riskienhallinta, turvallisuus, valmius sekä tietosuojaja

Toimialan riskienhallinta- ja turvallisuussuunnitelmasta 2020–2021 toteutui 16 kehittämistoimenpidettä kokonaan ja 9 osittain. Riskienhallinnasta järjestettiin kuusi palvelujen riskienarviointiin liittyvää työpajaa, joihin osallistui 60 kuvalaista. Toimialan johtoryhmä esitti kaupunginkanslian seurantaan kolmea kaupunkitason merkittävää riskiä. Hiljaiseksi signaaliksi tunnistettiin kansalaisten viranomaisiin liittyvän luottamuspääoman heikentyminen.

Riskienhallinnan ja turvallisuuden koordinaatio-ryhmä kokoontui seitsemän kertaa.

Turvallisuus- ja valmiustoimintaa leimasi edelleen voimakas painotus koronavirukseen liittyvään

valmisteluun ja operatiiviseen työskentelyyn. Palvelukokonaisuuksia tuettiin turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien päivittämisessä sekä toimipisteiden päivittäisessä turvallisuustyössä. Helsinki Biennaaliin liittyvä turvallisuussuunnittelu ja koulutukset olivat myös merkittävä panostus. Toimialan valmiussuunnitelman päivittytyö ja palvelukokonaisuuksien jatkuvuussuunnittelu käynnistettiin.

Tietotilinpäätös toteutettiin toista kertaa toimialan ja kaupunkiyhteisellä tasolla. Tietosuojan ja tietoturvan volyymitiedot ovat kasvussa toimialalla ja koko kaupungissa.

Työsuojelu toteutui onnistuneesti

Koko vuotta varjosti koronavirusi. Tulokorteissa olivat mittareina työtaturmat ja turvallisuuspoikkeamat ja tavoitteena niiden väheneminen. Työtatumia kirjattiin 123 kpl ja niissä oli kasvua 20 %, joskin vertailuvuosi 2020 (102 työtaturmaa) oli koronan vuoksi poikkeusvuosi. Vuoden 2019 määrään (143 kpl) verrattuna laskua oli saman verran, noin 20 %. Turvallisuuspoikkeamia tehtiin 332 kpl, määrässä oli noin 10 %:n lasku. Työsuojelupakissa oli käsittelemättömiä ilmoituksia 12 % (vuonna 2020 7 %).

Asianhallintaa edistettiin aktiivisesti

Toimiala oli mukana kehittämässä kaupungille uusia yhtenäisiä tiedonhallinnan ja asianhallinnan toimintatapoja ja ohjeistusta. Toimialan oman tietopalveluprosessin ja -ohjeen työstäminen aloitettiin ja ohjekäytännön yhtenäistämiseksi valmisteltiin uusi menettely ohjeiden antamisesta toimialalla.

Kesäkuuhun 2017 saakka toimineiden virastojen arkistojen siirto kaupunginarkistoon jatkui

Hallintopalvelujen yhteisöllistä toimijuutta tutkittiin yhdessä Haaga-Helian kanssa

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy:n kanssa aloitettiin tammikuussa tutkimushanke, jossa tavoitteena on kehittää hallintopalvelujen yhteisöllistä toimijuutta ja mahdollisuuksia tuottaa organisaatiolle arvoa työn teknologisessa murroksessa. Hanke on edennyt suunnitellusti ja jatkuu vuodelle 2022.

Sarastia-palkkajärjestelmän kehittäminen väritti HR:n vuotta

Sarastia-palkkajärjestelmähankkeen valmistelu oli HR:ssä kertomusvuoden ykkösasia. Sen valmistelun ohessa saatiin HR-Partner-toimintamalli vakiinnutetuksi ja järjestelyeräneuvottelut toteutetuiksi suunnitellusti keväällä. Toimiala oli lisäksi aktiivisesti mukana pilotissa, jossa kaupungin kertapalkitsemis- ja palkkapäätösprosessi sähköistettiin.

HR tuki palveluita työhyvinvoinnin kehittämisessä vuoden 2020 Kunta 10 -henkilöstökyselyn tulosten pohjalta ja toteutti keväällä kaupunginkanslian kanssa yhteistyönä Työkykyjohtamisen hankkeen. Hankkeessa mallinnettiin toimialan työkykyjohtamista. Uuden henkilöstökysely Fiilarin tulokset valmistuivat loppuvuodesta 2021 ja HR tuki johtoa tulosten tulkinnassa.

HR oli koko toimintavuoden tiiviisti mukana kaupungin Osaajapankin toiminnassa, sillä toimialalta siirrettiin koronatilanteen vuoksi yhteensä 143 henkilöä töihin muille toimialoille, erityisesti kasvatukseen ja koulutukseen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialoille.

Digiohjelman isot muutoshankkeet käynnistettiin

Digiohjelman ohjausrakenne uudistettiin 2021. Ohjaus jaettiin strategiseen, taktiseen ja valmistelutasoon. Digiohjelmassa keskityttiin toimialan tavoitteisiin, saamaan keskeneräiset hankkeet valmiiksi, kaupunkiyhteiseen kehittämiseen sekä digiohjelmassa tuotantoon siirrettyjen palveluiden ylläpidon ja pienkehityksen turvaamiseen.

Digiohjelman isot muutoshankkeet 2021–2023 käynnistettiin strategisella muotoilulla. Digiohjelman toteutuksessa on mukana Ratkaisutoimisto vuoden 2022 loppuun saakka. Siellä digiohjelmaa viedään eteenpäin ketterän kehityksen periaattein.

Verkkosivustokokonaisuus edistyi suunnitellusti. Liikunnan sivustosta toteutettiin liikuntapaikkojen osuus uudella teknologialla, Nuorten sivusto julkaistiin keväällä. Verkkosivustokokonaisuus saadaan valmiiksi ja liitetyksi [hel.fi](#)-kokonaisuuteen vuoden 2022–23 aikana.

Muita digiohjelmassa julkaistuja ja ylläpidettyjä palveluita

- [Ulkoliikunta.fi](#)
- [HelsinkiKuvia.fi](#)
- [Kultus.fi](#)
- [Vene Helsingissä](#)
- [Kulttuurin kummilapset](#)
- [Nuorten sivut](#)
- [Nuorison jäsenrekisteri](#)

Talous- ja suunnittelupalvelut tuki palvelujen saatavuus- ja tulonmuodostustavoitteita

Talous- ja suunnittelupalveluissa otettiin käyttöön asiakkuustiimimalli. Vuosisuunnittelun ja seurannan edelleen kehittäminen edistyi ja suunnittelun yleistä ennakkointia sekä talouden ja toiminnan seurannan toimintamalleja kehitettiin. Hinnastotyö jatkui, hinnastoja muun muassa päivitettiin ja tarkennettiin.

Sisäisten prosessien kehittäminen käynnistettiin valitsemalla kehitettäviä prosesseja palveluittain. Muutamien kulttuurin ja kirjaston palvelujen kanssa kehitettiin palvelutasoista kojelautaseurantaa. Lisäksi tuettiin niitä palvelukokonaisuuksien tavoitteita, jotka liittyvät palvelujen saatavuuteen ja tulonmuodostukseen.

Viestintä- ja markkinointipalvelut kehitti, koordinoi ja sometti

Vuonna 2021 viestinnässä kehitettiin erityisesti sisäistä viestintää. Osana tätä työtä aloitettiin koko henkilöstölle suunnatut info- ja kyselytunnit käynnistettiin, sisäisen viestinnän pelisääntöjen jalkauttaminen alkoi ja toimialan Teams-työskentelyn pelisäännöt muodostettiin. Toimialan uuden intran suunnittelutyö käynnistyi yhteistyössä eri yksiköiden edustajien kanssa.

Kaupunkiyhteisissä [hel.fi](#)-verkkosivujen ja LinkedIn-Events-tietokantakehityksen kehityshakkeissa

kuin myös Kuvan omien sivujen, kuten [Nuoriso.fi](#) ja [Liikunta.fi](#), kehityksessä oltiin mukana tiiviisti läpi vuoden.

Toimialan noin 130 infonäyttöä ja kaikki kaupunkiympäristön näytöt kytkettiin uuteen infonäyttöjärjestelmään. Yhteisellä infonäyttöjärjestelmällä eri toimialojen ja kaupunginkanslian viestintä pystyvät kohdentamaan viestintää niin alueellisesti, kohderyhmittäin (esim. lapsiperheille, nuorille, ikäihmisille) kuin palveluittain (esim. kaikki neuvolat tai kaikki kirjastot).

Toimialan sosiaalisen median viestit näkyivät kaupunkilaisten ruuduilla jälleen yli sata miljoonaa kertaa. Kaupunkilaiset sitoutuivat ruuduillaan näkyneisiin sisältöihin tykkäämällä, kommentoimalla, jakamalla ja klikkaamalla niitä lähes 1,9 miljoonaa kertaa. Linkkejä klikattiin yli 300 000 kertaa.

Yksi tärkeimmistä some-kehityskohteista oli uusien sosiaalisen median strategioiden luominen yhteistyössä palvelujen kanssa.

Kuvan somekanavista eniten seuraajia taidemuseolla

Toimialalla on 55 sosiaalisen median pääkanavaa ja yli 150 pienempää kanavaa Facebookissa, Instagramissa, Youtubessa ja Twitterissä. Nuorisopalveluiden viestinnässä käytössä on nykyään myös Nuorten Helsinki -TikTok. Pääkanavilla on tällä hetkellä seuraajia yli 300 000. Seuraajat ovat iältään pääosin 25–54 vuotiaita ja heistä noin 70 % on pääkaupunkiseudulla asuvia naisia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan seuraajamääriltään suurimmat sosiaalisen median kanavat ovat:

1. HAM (IG) 31 592
2. HAM (FB) 27 375
3. Keskustakirjasto Oodi (FB) 25 546
4. Helsingin kaupunginmuseo (FB) 23 754
5. Helsingin kaupunginmuseo (IG) 17 498
6. Kirjastohelsinki (FB) 16 748
7. Keskustakirjasto Oodi (IG) 16 079
8. Helsinki Liikkuu (FB) 15 858
9. Helsingin kaupunginorkesteri (FB) 11 849
10. Savoy-teatteri (FB) 11 483

Toimialan medianäkyvyys

Vuonna 2021 kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala näkyi laajasti mediassa. Mediaosumien määrä vuoden aikana oli yhteensä 5 526 kappaletta.

Alkuvuodesta 2021 koronarajoitukset vaikuttivat sekä julkisuuden määrään että aiheisiin, sillä kaupungin tilat ja palvelut pysyivät pääasiassa suljettuna. Koronarajoitusten lisäksi uutiset keskittyivät niihin kaupungin palveluihin, joihin rajoitukset eivät vaikuttaneet. Tällaisia olivat esimerkiksi talviurheilu ja digitaaliset kirjastopalvelut.

Loppukeväästä tapahtumiin liittyvä uutisointi kasvoi. Huhtikuussa uutisoitiin tulevasta Helsinki Biennaalista. Sekä liikunnalle että kulttuurille kesäkuu oli vilkain mediakuukausi; kulttuurin näkyvyyttä siivitti Biennaali, liikunnan näkyvyyttä helteiden myötä kasvanut uimapaikkojen käyttö.

Vuoden viimeisellä kvartaalilla näkyvyyttä toivat erityisesti kulttuuriin liittyvät osumat. Kirjastoille huomiota toivat esimerkiksi kaupunginorkesterin ilmais-konsertit kirjastoissa sekä Oodiin tehty lasten satuseinä. Liikunta näkyi mediassa ulkoilualueiden uudistusten sekä uimahallien ansiosta.

Positiivisen ja neutraalin näkyvyyden osuus oli tänä vuonna erityisen suuri. Vain 2 % kaikesta julkisuudesta oli sävyllään negatiivista. Kritiikkiä sai muun muassa kaupungin julkisten tilojen suunnittelu, jonka nähtiin mahdollistavan esimerkiksi huumeiden käytön Oodissa. Heinäkuussa puolestaan nuorison parissa työskennellyt henkilö jäi kiinni asiakastietojen urkinnasta.

Taulukko: Mediajulkisuus vuosina 2019–2021

Toimiala	2019	2020	2021
Kulttuuri	6 820	5 913	5 526
Liikunta	1 066	1 059	1 893
Kirjasto	3 686	2 238	1 426
Nuoriso	3 686	2 238	1 426

Talouskatsaus

Käyttötalous

Toimialan tulot tilinpäätöksessä 2021 olivat 29,6 milj. euroa ja menot 229,9 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostui -200,3 milj. euroa. Toimintakate toteutui 3,9 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota heikompana. Kaupunginvaltuusto myönsi kesällä toimialalle 7,7 miljoonaa katteen alitusoi-keutta koronan vuoksi. Toimintakate toteutui 3,9 miljoonaa euroa tätä muutettua talousarviota parempana. Toimialan tulot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti, mutta menot alittivat talousarvion 3,9 miljoonalla eurolla. Menosäästöt ovat syntyneet toiminnan volyymin pienentymisestä ja ne koostuvat pääosin henkilöstömenoista.

Koronan vaikutus talouteen

Koronapandemian vuoksi toimialan toimipaikat olivat kiinni tai rajoitettusti auki suurimman osan vuodesta. Tämä heikensi toimialan tulokertymää noin 8,7 miljoonaa euroa. Tulonmenetykset koostuivat mm. pääsylippu- ja muista myyntituloista sekä vuokratuloista.

Korona lisäsi toimintamenoja 4,4 miljoonaa euroa. Tapahtuma- ja kulttuuritoimijoiden elpymisen tukemiseksi palvelujen ostojen määrärahaa kohdennettiin talousarvion sisällä 0,9 miljoonan euron verran ostoihin, joilla tuettiin tapahtumien sisältöjen tuotantoa ja terveysturvallisuutta. Tämän lisäksi toimiala jakoi 3,5 miljoonaa euroa enemmän avustusta kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen kumppaneille koronasta aiheutuneiden haittojen vähentämiseksi.

Koronan aiheuttamia menosäästöjä syntyi 8,2 miljoonaa euroa. Menosäästöt koostuivat pääosin henkilöstömenoista ja palkkioista sekä tarvike- ja materiaaliostoista.

Koronapandemian nettovaikutus toimialan toimintakatteeseen oli -5,0 miljoonaa euroa.

Kulttuurin laitosavustukset

Kulttuurin laitosavustuksilla tuetaan kulttuuria edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat laina-, toiminta- ja vuokra-avustus. Vuonna 2021 avustuksia myönnettiin yhteensä 22,9 miljoonaa euroa jakautuen seuraavalla tavalla: Helsingin teatterisäätiö sr (13,7 milj. eur), Suomen Kansallisoopperan säätiö sr (3,7 milj. eur), Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr (4,6 milj. eur),

Uuden musiikin orkesteri (0,8 milj. eur) ja Suomen urheilumuseosäätiö (0,1 milj. eur).

Liikunnan laitosavustukset

Liikunnan laitosavustuksilla tuetaan liikuntaa edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat rahoitus-, toiminta- ja vuokra-avustus. Vuonna 2021 avustuksia myönnettiin yhteensä 16,5 miljoonaa euroa jakautuen seuraavalla tavalla: Stadion-säätiö (7,5 milj. eur), Urheiluhallit Oy (4,0 milj. eur), Vuosaaren urheilutalo (2,3 milj. eur), Jääkenttä-säätiö (1,3 milj. eur), Mäkelänrinteen uintikeskus (0,6 milj. eur), Helsinki Stadion Oy (0,3 milj. eur), Urhea-säätiö (0,15 milj. eur) Muut toimijat (0,3 milj. eur).

Investoinnit

Irtaimen omaisuuden investointibudjetti oli ylitysoikeudet mukaan lukien 7,6 miljoonaa euroa. Investointeja tehtiin 5,4 miljoonalla eurolla. Näistä ICT-investointeja oli 1,8 miljoonaa ja muita hankintoja 3,6 miljoonaa euroa. Suurimmat ICT-investoinnit liittyivät toimialan digitalisaatio-ohjelmaan. Muista investoinneista merkittävimpiä olivat hankinnat biennaaliin, kulttuurikeskuksiin, nuorisotaloihin ja liikunta-tiloihin sekä Viikin kirjaston perusparannus ja aluekirjastojen hankinnat. Investointirahoja jäi käyttämättä 2,2 miljoonaa euroa poikkeusolojen aiheuttamien projektin viivästymisten vuoksi ja ICT-investointeihin vaikuttaneiden elektronisten komponenttien toimitusvaikeuksien vuoksi. Vuonna 2021 käyttämättä jääneistä investointirahoista on tehty esitys, että ne siirrettäisiin vuoden 2022 talousarvioon määrärahojen ylitysoikeuksina.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sen jaostojen toiminta

Suoritettavien toteuma 2021

Suoritettavien	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Fyysiset käyntikerrat	21 136 000	14 291 456	-6 844 544
Digitaaliset käyntikerrat	15 744 000	17 971 748	2 227 748
KIRJASTO			
Fyysiset käyntikerrat	8 200 000	4 387 631	-3 812 369
Digitaaliset käyntikerrat	12 000 000	13 632 949	1 632 949
KULTTUURI			
Fyysiset käyntikerrat	1 730 000	619 717	-1 110 283
Digitaaliset käyntikerrat	3 700 000	4 275 949	575 949
LIIKUNTA			
Fyysiset käyntikerrat	10 000 000	8 615 338	-1 384 662
Digitaaliset käyntikerrat	0	0	0
NUORISO			
Fyysiset käyntikerrat	1 206 000	668 770	-537 230
Digitaaliset käyntikerrat	44 000	62 850	18 850
AVUSTUKSET €/ASUKAS			
Kulttuuri	25,60	29,00	3,40
Liikunta	12,58	14,20	1,62
Nuoriso (7–28 v. nuori)	14,52	16,40	1,88

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 31.2021 saakka

JÄSEN

Nasima Razmyar (SDP) pj.
Arja Karhuvaara (Kok.) vpj.
Laura Varjokari (Kok.)
Otto Meri (Kok.)
Heimo Laaksonen (Kok.)
Pauliina Saares (Vihr.)
Johanna Sydänmaa (Vihr.)
Jussi Chydenius (Vihr.)
Niilo Toivonen (SDP)
Sami Muttillainen (Vas.)
Silja Borgarsdóttir Sandelin (RKP)
Terhi Peltokorpi (Kesk.)
Mika Ebeling (KD)

VARAJÄSEN

Otto Kongäs
Veli-Pekka Dufva
Raine Luomanen
Jenni Pajunen
Heidi Ruhala
Ville Sinnemäki
Päivi Meros
Johanna Nuorteva
Tuomas Finne
Jani Valpio
Simon Granroth
Eeva Kärkkäinen
Tuulikki Tepora

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, alkaen 1.8.2021

JÄSEN

Paavo Arhinmäki (Vas.) pj.
Nina Suomalainen (Kok.) vpj.
Dani Niskanen (Kok.)
Heimo Laaksonen (Kok.)
Outi Alanko-Kahiluoto (Vihr.)
Shawn Huff (Vihr.)
Tuomas Tuomi-Nikula (Vihr.)
Hilkka Ahde (SDP)
Mahad Ahmed (SDP)
Veronika Honkasalo (Vas.)
Teija Makkonen (PS)
Eeva Kärkkäinen (Kesk.)

VARAJÄSEN

Ajak Majok
Juha-Pekka Partanen
Sirpa Asko-Seljavaara
Arja Karhuvaara
Lukas Korpelainen
Nina Miettinen
Tuula Yrjö-Koskinen
Jonne Kivinen
Hanna Kivimäki
Sami Muttillainen
Esa Korkia-aho
Anna Karhumaa

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vuoden 2021 kevätkausi oli sen nelivuotiskauden viimeinen jakso. Kesäkuussa pidettyjen kuntavaalien jälkeen kaupunginvaltuusto nimitti toimialalle uuden lautakunnan ja jaostot, jotka aloittivat kokouksensa syyskaudella. Kevätkaudella 13-jäsenisen lautakunnan puheenjohtajana oli toimialan apulaispormestari Nasima Razmyar, ja elokuusta alkaen puheenjohtaja on ollut apulaispormestari Paavo Arhinmäki.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esittelijöinä toimivat vuonna 2021 asiasisällöstä riippuen toimialajohtaja Tommi Laitio, hallintojohtaja Kirsti Laine-Hendolin, kulttuurijohtaja Mari Männistö, kirjastopalvelujen johtaja Katri Vanttinen, liikuntajohtaja Tarja Loikkanen sekä nuorisosiainjohtaja Mikko Vatka. Lautakunnan ja sen alaisten kulttuuri- ja kirjastojaoston, liikuntajaoston ja nuorisajaoston sihteerinä toimii hallintoasiantuntija Miska Nera.

Nuorisoneuvoston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakuntien kokouksissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa nuorisoneuvoston edustajina toimivat vuonna 2021 Oona Sainio, Elo Umukoro ja Victor Ocampo. Edustajat osallistuvat kokouksiin kukin kerrallaan mahdollisimman tasapuolisesti vuorotellen.

Koronapandemia vaikutti kokouskäytäntöihin

Koronapandemia näkyi yhä myös lautakunnan ja sen alaisten jaostojen kokouskäytännöissä. Kokoukset järjestettiin kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti pääosin hybridimallilla, jolloin jäsenillä oli mahdollisuus osallistua kokouksiin myös etänä, eli sähköisessä kokouksympäristössä.

Syksyllä, kun koronatilanne oli hetken parempi, muutamaan kokoukseen kokoonnuttiin normaalin kokouskäytännön mukaisesti, eli jäsenten tuli olla läsnä kokouspaikalla.

Vuonna 2021 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kokoontui 20 kertaa ja teki 222 päätöstä. Päätöksiin sisältyi 65 lausuntoa pääosin valtuustoaloitteisin ja talousarvioaloitteisiin liittyen. Lausuntojen aiheina olivat mm. kaupunkilaisten uimapaikkojen ja talviuintimahdollisuuksien sekä jalkapallon harrastusolosuhteiden parantaminen, kulttuurin toimijoiden tukeminen koronapandemiassa, kulttuurilaitosrahaston perustaminen sekä taiteen prosenttirahaperiaatteen ajantasaistaminen, riittävien tilojen saaminen nuorten käyttöön sekä nuorten turvallisuus ja jalkautuvan nuorisotyön kehittäminen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta edesauttoi päätöksillään liikuntamahdollisuuksia vuokraamalla maa-alueita toimijoille, teki hankintapäätöksiä toimialan tarpeisiin sekä hyväksyi keväällä toimialan osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelman loppuarvioinnin strategiakaudelta 2017–2021. Koronapandemian takia lautakunta linjasi, ettei kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla myönnettyjä avustuksia peritä takaisin, jos avustettavan toiminnan keskeytyminen johtuu koronavirus-tilanteesta sekä päätti koronasta palautumiseen myönnetyn vuoden 2021 lisämäärärahan jakosuhteet ja avustusten periaatteet. Syyskuussa lautakunta käsitteli kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotuksen vuodelle 2022. Marras-joulukuussa lautakunta esitti kaupunginhallitukselle HAM Helsingin taidemuseosäätiön sr:n perustamista sekä hyväksyi toimialan liikunta-, kirjasto, nuoriso- ja kulttuuripalvelukokonaisuuksille kullekin omat palvelustrategiat.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto

Kulttuuri- ja kirjastojaosto, 31.7.2021 saakka

JÄSEN

Tuomas Finne (SDP) pj.
Jenni Pajunen (Kok.) vpj.
Timo Vuori (Kok.)
Hannu Oskala (Vihr.)
Pauliina Lehtinen (Vihr.)
Satu Silvo (Vihr.)
Elisa Tarkiainen (Kok.)
Antti Kauppinen (Vas.)
Petrus Pennanen (Avoin puolue)

VARAJÄSEN

Jonne Juntura
Lasse Pipinen
Sirpa Kivilaakso
Marianne Savallampi
Aino Toiviainen-Koskinen
Ville Ylikahri
Jukka Mattila
Iiris Karppinen
Satu Immonen (Pir.)

Kulttuuri- ja kirjastojaosto, alkaen 1.8.2021

JÄSEN

Sirpa Asko-Seljavaara (Kok.), pj.
Tuula Yrjö-Koskinen (Vihr.) vpj.
Outi Alanko-Kahiluoto (13.10.2021 saakka)
Lotta Backlund (Kok.)
Pertti Sivonen (Kok.)
Akseli Herlevi (8.12.2021 saakka)
Mikko Leisti (Vihr.)
Fardoos Helal (SDP)
Jemi Heinilä (SDP)
Antti Kauppinen (Vas.)
Henrika Zilliacus-Tikkanen (RKP)

VARAJÄSEN

Balan Pillai
Ville Sinnemäki
Jari Nissinen
Sanna Kantola
Kirsikka Ruohonen
David Caceres Del Castillo
Mirka Virolainen
Laura Lintula
Kasper Kannosto

Yhdeksänjäsenisen kulttuuri- ja kirjastojaoston puheenjohtaja oli kevätkaudella Tuomas Finne ja syyskaudella uuden valtuustokauden alettua Sirpa Asko-Seljavaara. Vuonna 2021 kulttuuri- ja kirjastojaosto kokoontui yhdeksän kertaa ja teki 45 päätöstä. Kulttuuri- ja kirjastojaosto huolehtii taide- ja kulttuuritoimintaan sekä kulttuuripolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä sekä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien hyväksymisestä. Jaosto antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto myönsi läpi vuoden taide- ja kulttuuriavustuksia aina isoista taidelai-

tosten toiminta-avustuksista pienempimuotoisiin projektiavustuksiin sekä erillisiin kehittämisavustuksiin. Helsinki-päivänä 12.6. myönnettiin kulttuuripalkinto freelance-kuvajournalisti ja valokuvataiteilija Sanni Sepolle ja samalla myönnettiin kolme Vuoden taitelija -palkintoa. Keväällä kulttuuri- ja kirjastojaosto jakoi ensimmäistä kertaa avustusta iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistämiseksi. Syyskaudella jaosto päätti koronasta palautumisen vuoden 2021 yli kahden miljoonan euron lisämäärärahan jakamisesta taide- ja kulttuurialan yhteisöille ja tapahtumille sekä taiteen perusopetuksen oppilaitoksille. Vuoden 2021 Helsingin Kulttuuritekopalkinto myönnettiin vasta 2022.

Liikuntajaosto

Liikuntajaosto, 31.7.2021 saakka

JÄSEN

Heimo Laaksonen (Kok.) pj
Heidi Ruhala (Kok.)
Pekka Löfman (Kok.)
Johanna Sydänmaa (Vihr.) vpj.
Joonas Kolehmainen (Vihr.)
Leila Vasama (SDP)
Jukka Järvinen (SDP)
Zahra Abdulla (Vas.)
Marika Sorja (PS.)

VARAJÄSEN

Kristiina Ilvonen
Panu Hämäri
Maria Miala
Joonas Lyytinen
Nina Miettinen
Harri Laiho
Pirjo Kivistö
Markus Lehtola
Jari Laukas

Liikuntajaosto, alkaen 1.8.2021

JÄSEN

Sami Muttilainen (Vas.) pj
Arja Karhuvaara (Kok.), vpj
Maria Miala (Kok.)
Pekka Löfman (Kok.)
Maria Nyqvist (Vihr.)
Jukka Järvinen (SDP)
Hanna Mithiku (Vas.)
Teijo Aalto (PS)
Kimmo Veijalainen (PS)

VARAJÄSEN

Elina Vainikainen
Ilmari Heikkinen
Jaakko Haataja
Ella Pauna
Mikael Ojala
Kirsi Sutton
Ahmad Hosseini
Mia-Maria Heinänen
Janiina Reilamo

Yhdeksänjäsenisen liikuntajaoston puheenjohtajana oli kevätkaudella Heimo Laaksonen ja syyskaudella uuden valtuustokauden alettua Sami Muttilainen. Liikuntajaosto kokoontui vuonna 2021 seitsemän kertaa ja teki 33 päätöstä. Liikuntajaosto huolehtii liikuntatoimintaan ja liikuntapolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä. Jaosto antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Liikuntajaosto myönsi keväällä toiminta-avustuksia, tilankäyttöavustuksia sekä muiden liikuntaa edistävien yhdistysten avustuksia. Helsinki-päivänä palkittiin helsinkiläisurheilijoita liikuntajaoston päätöksen mukaisesti. Syksyllä liikuntajaosto jakoi 80 toimijalle yli miljoona euroa liikunnan korona-avustuksia vuodelle 2021 sekä myönsi liikunnan laitosavustukset vuodelle 2022.

Nuorisajaosto

Nuorisajaosto, 31.7.2021 saakka

JÄSEN

Pauliina Saares (Vihr.) pj.
Riina Kasurinen (Kok.)
Sebastian Franckenhäuser (Kok.)
Dennis Hamro-Drotz (Kok.)
Bicca Olin (Vihr.)
Otto Kongäs (SDP) varapj.
Kalle Polkutie (Vas.)
Teppo Marttinen (PS)
Pazilaiti Simayijiang (FP)

VARAJÄSEN

Juho Heikkilä
Konsta Nupponen
Helena Kantola
Nina Sillantaka
Lukas Korpelainen
Riku Vainio
Heta Hölttä
Selma Mäkitalo
Tintti Laiho

Nuorisajaosto, 1.8.2021 alkaen

JÄSEN

Nina Miettinen (Vihr.) pj.
Hanna Kivimäki (SDP) vpj.
Veera Hellman (Kok.)
Joona Haavisto (Kok.)
Yuri Birjulin (Vihr.)
Amin Hassan (Vihr.)
Kamal Jafi (SDP)
Vili Saarnio (Vas.)
Emmi Piippo (RKP)

VARAJÄSEN

Konsta Lindi
Riku Vainio
Hari Parviainen
Ella Pauna
Helmi Lipiäinen
Laura Serkosalo
Sara Salonen
Anni Pihlaja
Nicolas Sjöberg

Yhdeksänjäsenisen nuorisajaoston puheenjohtajana oli kevätkaudella Pauliina Saares ja syyskaudella uuden valtuustokauden alettua Nina Miettinen. Nuorisajaosto kokoontui vuonna 2021 kuusi kertaa ja teki 27 päätöstä. Nuorisajaosto huolehtii nuorisotyöhön ja nuorisopolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä sekä seuraa nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja nuorten aloiteoikeuden toteutumista kaupungissa.

Jaosto antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta. Nuorisajaosto myönsi toiminta- ja palkkaustavustuksia sekä erillisiä projekti-, leiri- ja starttiavustuksia. Keväällä nuorisajaosto merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja nuorten aloiteoikeuden toteutumisesta Helsingin kaupungissa. Syksyllä jaosto myönsi yli 300 000 euroa nuorisotoiminnan koronalisäavustuksia vuodelle 2021.

Helsinki

Helsingin kaupunki

Kulttuuri ja vapaa-aika

Konepajankuja 3

PL 51400

00099 Helsingin kaupunki

www.hel.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika